

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csendőrség a képviselőválasztásokon.

Irta: Hegedűs Gyula m. kir. csendőrszázados.

A napi sajtó hónapok óta hirdeti a képviselőház feloszlását, s az új választások kiírását. Eme hírsztelész hova-tovább valóra vált, mert immár a képviselő választások küszöbén állunk.

Az országgyűlési képviselőválasztás, az állampolgárok legezentebb jogának gyakorlása: szavazás, a mely által befolyást gyakorolnak a törvényhozásra; részünkről, a csendőrség részéről a rend, biztonság érdekében kifejtett fokozott, ezt nem ritkán emberfeletti határos fizikai munka, megerőltetés, fáradalom. Bár ezen, a baza és trón érdekében kifejtett önzetlen fáradozásainkat, odaadó munkásságunkat eddig is siker koronázta, s mivelhogy legjobb tudásunkkal oda törekszünk, hogy ezután is megfeleljünk a belénk helyezett bizalomnak; épen ebből folyólag czélszerűnek tartom, hogy számos, többé-kevésbé küzdelmes választáson szerzett tapasztalataim alapján néhány szót szóljak a csendőrség teendőiről, alkalmazásáról a választások alatt. Mielőtt hozzáfognék, szükségesnek vélem az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1874. évi XXXIII. t.-cz. és az A—15 jelzetű utasítás némely §-ának részben, vagy egészben való közlését.

*

1874. XXXIII. Az 1848. V. T. Cz. és az erdélyi II. T. Cz. Módosításáról és kiegészítéséről.

V. Fejezet.

A választási eljárás.

56. §. Az általános képviselőválasztásokra a belügy-minister 10 napi határidőt tűz ki oly módon, hogy az e tárgyban kibocsátandó rendeletnek a hivatalos lapban közzétételétől a választásra kitűzött határidő zárnapjáig legalább 30 napi időköz legyen, s a választások befejezéséből az országgyűlés megnyitásáig legalább 10 napi időköz maradjon.

A választások a belügyminister által kitűzött 10 napi határidőn belül minden kerületben megtartandók.

59. §. Azon területekre, melyekben a választók száma az 1500-at meg nem haladja egy szavazatszedő küldöttség alakítandó a választási elnök elnökele alatt.

Ez esetben egy választási, egy helyettes elnök, egy jegyző és egy helyettes jegyző választandó.

Azon kerületekre, melyekben a választók száma az 1500-at meghaladja, két szavazatszedő küldöttség alakítandó, ezen esetben a választási elnökön kívül, ki az egyik szavazatszedő küldöttség elnöke, még egy szavazatszedő küldöttségi elnök, két helyettes elnök, két jegyző és két helyettes jegyző választandó.

Azon kerületekre pedig, melyekben a választók száma a 3000-et meghaladja, szabadságában áll a központi választmánynak, három küldöttséget alakítani; s ez esetben a választási elnökön kívül két küldöttségi elnök és két esetleg három helyettes elnök, három jegyző és két, esetleg három helyettes jegyző választandó.

64. §. Minden város tanácsa és minden község előjárósága által a választás helyére két tag, továbbá minden jelölt részére annak bizalmi férfai által azon városból, vagy községből egy lakos nevezendő, kik mindaddig, míg azon város, vagy község választói szavaznak, a választók azonoságát ellenőrizni kötelesek.

67. §. A választás vezetése, a rend fentartása és e czélból teendő minden előleges intézkedés a választási elnök feladata és kötelessége; ő rendelkezik a rendfentartására kirendelt rendőri közegekkel és szükség esetén a fegyveres erővel.

A szavazatszedő küldöttségek elnökeinek feladata és kötelessége az eléjük utasított választók szavazatainak összeszedése, ők határoznak a szavazatok ellen felmerült kifogások felett, s a küldöttség szavazó helyiségében és annak közvetlen környékén ők ügyelnek a rendfentartására, e czélból a választási elnöknek rögtön teendő jelentés mellett a fegyveres erővel is rendelkezhetnek.

68. §. A választóknak az összejárásnál, vagy választásnál semminemű fegyverrel vagy bottal megjelenni nem szabad.

69. §. A választási elnök a kerület székhelyén a választási eljárást a kitűzött napon és helyen reggeli 8 órakor nyitja meg.

74. §. A szavazó helyiségben csak a szavazatszedő küldöttség tagjai, a bizalmi férfiak, közigazgatási tisztviselő és jegyző mellé rendelt irnokok lehetnek jelen, ezeken kívül mindaddig, míg azon város, vagy község

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabaddalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerrel külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

szavazói szavaznak, a községi elöljáróság kiküldött tagjai és a jelöltek bizalmi férfiai által megjelölt községi lakos és végre a szavazásra beszólitott választók.

A—15. Utasítás a cs. és kir. közös hadseregheli, vagy m. kir. honvéd karhatalomnak igénylése, kirendelése és alkalmazására nézve.

4. §.

Magatartás.

b) Polgári hatóságokhoz és a csendőrséghez való viszony.

A karbatalom parancsnoka az illetékes polgári hatósággal (annak közegeivel) való érintkezést keresse és azt szakadatlanul tartsa fenn.

A karhatalmi csapatokkal azonban csakis azok parancsnoka intézkedhetik.

A polgári hatóságok (azok közegeinek) befolyása tehát csakis a mindenkori helyzet és a karhatalom tevékenysége által elérendő cél tisztázására szorítkozhatik.

Ha közshadseregheli vagy honvéd csapatok karbatalom gyanánt a csendőrséggel egyidejűleg alkalmaztatik, akkor kölcsönös megegyezéssel kell eljárniok; a mint-hogy azonban a karhatalom csapatának parancsnoka nincs felhatalmazva a csendőrség felett rendelkezni, ép oly kevésé áll jogában a csendőrtisztnek a karhatalom csapatára befolyást gyakorolnia.

10. §.

Különös határozmányok a választásoknál működő karbatalomokra nézve.

A magyar korona országában lefolyó képviselőválasztásoknál vezető politikai közeg gyanánt a választási elnök működik, kinek a karbatalom parancsnokhoz való viszonyára nézve a 4. §. b) pontjának határozványai érvényesek.

A választási elnök jogai gyakorlásával *) esetről-esetre a helyettes elnököt, vagy közigazgatási batóság közegeit bízhatja meg.

A karhatalomnak közlekedési vonalak vagy terek elzárására, a választási helyiség biztosítására stb. különítelt részei mellé mindig közigazgatási tisztviselők, csendőrségi vagy rendőri közegek tartoznak, kik a rend fentartáshoz szükséges végrehajtó szolgálatot teljesítik; ezen tisztviselőknek és közegeknek első sorban az a kötelességük, hogy az érkező személyeket és kocsikat stb. ellenőrizzék és a bemenetelre fel nem jogosítottakat *) visszautasítsák, valamint, hogy az esetleges elfogásokat eszközöljék.

Kordon *) vonására nézve a karhatalom parancsnokához esetleg intézett felszólitásnak, a mennyiben ez a rendelkezésre álló erővel összehangzáshoz áll: meg kell felelni.

Fentebb idézett törvényből és utasításból azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a választás tartama alatt a választás székelyén a rend és biztonság fentartásáért a választási elnök és a kirendelt karbatalom parancsnoka mintegy egyetemlegesen felelős; a mennyiben a választási elnök csak az elérendő cél megnevezésére jogosult; míg a cél mikenti elérése e célból a karbatalom mikenti alkalmazása a karbatalom parancsnokának jogkörét képezi.

A karhatalmi utasítás értelmében karbatalom gyanánt a közshadsereggel vagy honvédséggel együttesen alkalmazható a csendőrség is, de természetesen, hogy ha kellő számú csendőrségi legénység áll rendelkezésre e célra nemcsak alkalmazható egyedül is, hanem a mennyiben a közbiztonsági szolgálat ellátására, a rend fentartására a csendőrség bivatott, egyedül is kellene mindig alkalmazni e hogy ily célból a közös hadsereg és honvédség is igénybe vétetik: oka a csendőrség csakély létszáma.

A csendőrségi karbatalmat az egyes választókerületek székelyére a parancsnok megnevezése mellett, ki a legénység számerejéhez képest lehet törzs- vagy főtiszt, esetleg zászlós, a kerületi parancsnokság határozza meg s a karhatalomnak a választás székelyén történendő megjelenésének idejét is az rendeli el.

Tudjuk, hogy legénységünk a közbiztonsági szolgálat teljesítésével még rendez viszonyok között is nagy mértékben el van foglalva. Eme elfoglaltság a választások megelőző időben, midőn a pártzenvedélyek uralkodnak a kedélyeken, mely szenvedélyek gyakran büntetendő cselekmények elkövetésére is ragadják a választókat; még inkább fokozódní fog, így a karbatalomként kirendelt legénység a helyszínére a legjobb esetben is csak a választást megelőző napon, de nem ritkán a választás éjjelén érkezhet meg.

Hogy a legénység mindazáltal tervezőre használata fel, szükséges, hogy a csendőrségi karbatalom parancsnoka a választás napját megelőzőleg 2—3 nappal kiszálljon a helyszínére, ott a viszonyok felől tájékozódjék s a szükséges intézkedéseket megtegyje.

Ezen tájékozódás végett első sorban — ha a helyszínén van — felkeresendő a választási elnök. Tőle s ha ő helyben nem volna, a közigazgatási batóságtól, ilyen hiányában a község elöljáróságától kitudandó:

Hány jelölt, azaz hány párt van?

Hány szavazatszedő küldöttség fog működni és hol?

A község vagy nyílt terep mely része, mely pártnak van kiutalva?

Az egyes pártok felvonulására mely utvonalak vannak kijelölve.

Az egyes pártok kocsitáborai hol vannak kijelölve?

Bár szorosán véve nem tartozik reánk, mégis jó tudnunk, hogy a kocsitáboroknak ama helyek alkalmasak, hol az igás állatok számarányának megfelelő mennyi-

A legjobb órák,

legszolidabb órák, egyszerűtől a legdrágábbig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műránál Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arcképek ingyen!

1. Iskolás leányok üdvözlik a csoklészai állomáson. — 2. Várakozás a vonatra Cseklészen. — 3. Roosevelt távozik a miniszterelnöki palotából gróf Khuen-Héderváry meglátogatása után. — 4. Főrvén község üdvözlí Rooseveltot. — 5. Roosevelt Apponyival és családjával Eberhardra indul.

Roosevelt Magyarországon. — Jolffy Gyula félvételei.

ségű vizet tartalmazó a könnyen hozzáférhető kutak vannak.

Az egyes pártok felvonulási útjainak lehetőleg olyanoknak kell lenni, hogy a pártok egymás útjait ne keresztezzék, az utelágazásokhoz a mellékutak torkolatához pedig útmutatók *) állítsanak.

A pártok számára kijelölt helyen szükséges, hogy korcsma legyen, hol a választók ételmeztésének.

Fent elősoroltak felől való tájékozódás szükséges azért, mert abból, hogy hány szavazatazadó küldöttség működik; következtethetünk arra, hogy körülbelül hány választó szavaz a így milyen tömeg fog megjelenni.

A jelöltek, illetőleg pártok számából megtudjuk, hogy hányféle elem elkülönítésének feladata vár ránk.

Mindezekről tájékozódva a parancsnok szemrevételezést eszközöl; a választás, a pártok, kocsitáborok és a felvonulás helyszínéről vázlatot készít.

Majd a parancsnoksága alá utalt legényeg ételmezéséről és elszállásolásáról gondoskodik.

Az elhelyezésnél szemelőtt tartandó, hogy a legényeg lehetőleg együttesen, vagy egymáshoz közel fekvő, legfeljebb 2—3 háznál szállásoltassék el; ezen előny fejében — különösen enyhe idő esetén — meg kell elégedni p. o. zárt helyiségben lerakott zsuppszalmával is.

Ha netalán a választás székhelyén óra állomásoznék, úgy az étkezés az óra által nyújtandó; ilyen nem léteben lehetőleg magánháznál biztosítandó a csak ha ilyet kapni nem lehet, rendelendő meg korcsmában és pedig úgy, hogy az ételk valamely magánháza szállíttassanak. Ez utóbbi esetben suly fektetendő arra, hogy ha csak lehetséges, az étkek oly korcsmából szállíttassanak, mely korcsma egyik párt helyiségét sem képezi, hogy idő multával ez se panasza, se kifogása tárgyát ne képezhesse.

Mint hogy a legényeg az étkezést csak felváltva vehet, gondoskodás tárgyát képezze az is, hogy oly étkek rendelkezésnek meg, melyek kevésbé romlandók.

1. Központi választmány a választási törvény 17. §-a értelmében minden törvényhatóságban és minden oly városban van, mely az 1848. évi V. tozikk 5. §-a alapján képviselőt küld. Feladatát képezi a választók névjegyzékének összeállításán, igazítása és az országgyűlési képviselőválasztások vezetése.

2. Azonossági tanúnak nevezhetjük.

3. A karhatalommal való rendelkezés értendő.

4. Bemenetelre jogosítottak: a szavazó helyiségbe a választási törvény 74. §-ban megnevezett egyének, a kordonok által elzárt területre ugyanezek; a kordon által elzárt területen lakók, de csak ha igazolvánnyal bírnak, a végül a szavazatazadó küldött-ségek elé járuló választók, de csak bizalmi férfiak vezetése alatt csoportonként.

5. Kordon magyarul: elzáró vonal.

6. Az útmutatók kik az utelágazásokhoz állíttatnak ki, rendszerint helybeli lakosok legyenek. Feladatuk a kocsin, vagy gyalog jövő választóknak a pártjukhoz vezető út megjelölése, mint

hogy azonban a választók utasításainak vajmi ritkán engedelmessé válnak, a kellő súly megadása végett ezúlszerű melléjük egy-egy esendőr járórt állítani. (Végs köv.)

Hamis eskü?

Németből átdolgozta . . .

V. községben az iskola a mellett annak 3 1/2 méteres udvara által elválasztva fekszik B. földműves háza. Az iskolapünetben van a tanító lakása is, melybe csak az emeltett a az utcától egy deszkakerítés által elválasztott udvaron keresztül lehet bejárni. Az épület földszintjén vannak az iskolahelyiségek, az első emeleten pedig a tanító lakása van, mely egy előszoba, egy szoba és egy kamrából áll. A szobából, melynek két ablaka az országútra is nyílik, és az előszobából ablakok nyílnak az udvarra. B. földműves házában nincsnek az udvarra nyíló ablakai, hanem az udvar felé lejtő tetőben van egy üvegzsindely a attól nem messze egy törött zsindely, úgy, hogy a nyílásokon keresztül a tanítónak mintegy 4 1/2 méternyire fekvő lakásába lehet látni.

Az iskolapünettel szemben — attól a 14 méter széles országút által elválasztva — fekszik A. földműves háza, honnan a tanító szobájába a kamrájába lehet tekinteni. A mellett lakik H. földműves, kinek Anna nevű leánya már mint iskolalány teljesített a tanító-nál cselédszolgálatokat a 1903 tól 1904 október hó 1-ig midőn már az iskolából kilépett volt, is szolgált olyképpen, hogy reggel 5 órától este 9—10 óráig a tanító-nál dolgozott. Lakást és ellátást szüleinél kapott.

I. 1892-ben mint fiatal tanító került a községbe 1893 ban egy nálánál három évvel idősebb, vagyosabb, de igen igénytelen kinézetű leányt vett feleségül. A házasság gyermektelen maradt.

Évek óta autogták az emberek, hogy a tanító H. Annával erkölcstelen viszonyt folytat.

Ezen híreket a tanító a H. Anna atyja perekkel iparkodtak gyengíteni. Így a tanító egy községbeli lakosnót — La. t — becülletsértésért perelte. A per folyamán alperes nyilatkozatait — mint valótlanokat — visszavonta a a perköltségek viselését elvállalta.

A H. Anna atyja által szomazédaí — az A. házaspár — ellen indított perben, ezek a bizonyítás felajánlása mellett nemcsak azt állították, hogy saját házukból figyelték meg a tanító és H. Anna között történt erkölcstelen érintkezést, hanem ilyent a B. ház tetőjében levő nyílásokon keresztül is észleltak volna.

B. földműves a ennek leánya Sch. né tanukként kihallgatván, B. eskü alatt a következőket vallotta:

1. 1904. évi július hó egyik vasárnapján látta, hogy H. Annát a pamplagon fekvő tanító magához hozta.

2. Később azt észlelte, hogy a tanító H. Anna előtt guggolva, fejét annak szoknyái alá dugta.

Sch. né állítólag látta, hogy a tanító H. Annát karjain vitte a hogy többször a szoknyái alá nyúlt.

Daczára annak, hogy a tanuk vulómaukra meg esküdtek, az alperes házaspár a tanító a H. Anna be-mondásai alapján elítéltettek.

* Irtá: dr. Böckel Frigyes, A „Dr. H. Gross-féle Archivusban jelent meg először. A szerző határozott engedelmével dolgoztam át.

Ha fáj a feje ne téovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát** mely 10 perc alatt a legmakaosabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Káspeszen. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Roosevelt Hieronymi miniszterrel az arabs ménék megtekintésekor.

Egy mén bemutatása. (Roosevelt cigarróval eteti).

Szimentáli tehének felhajtása.

Szekérbe fogott bika.

Roosevelt Bábólnán.

L. tanító ismételt a terjedelmes beadványai alapján B. s leánya ellen most mar bamis eskü miatt megindult az eljárás.

Vádlottak állításait fenntartották s egy egész sereg tanura bivatkoztak, kik azt állították, hogy hasonló erkölcselen dolgokat tényleg észleltek s különösen az A. házaspár bizonyított a vádlottak bemondásai mellett.

Ezzel szemben a tanító s H. Anna bemondásai oly határozottak s fellepések oly biztos volt. B. birneve pedig s egyéb körülmények is annyira a vádlottak ellen szóltak, hogy azok a vizsgálóbíró által megejtett helyszíni szemle s tanukiballgatás után, V.-ben letartóztatottak.

Ezen letartóztatás V.-ben óriási feltűnést keltett. A vizsgálóbíró előtt erre megjelent csakbamar az A. házaspár. A férj előadta, hogy kikérdezése óta beteg szemeivel ismételt próbákat tett s azon meggyőződésre jutott, hogy az általa bemondott alkalmakkor (mikor t. i. a tanítót H. Annával gyanus helyzetekben találta volna) nyilván tévedett, vallomásának ezen részét tehát visszavonja.

Miután eléje tárták, hogy a legbebatóbban lett kikérdezve s kérdéses bemondásait a legnagyobb batározottsággal tette meg, kijelentette, hogy akkor azért beszélt másképpen, mert szemeivel még nem tett volt próbákat.

Mulatságos egybebangzásban kijelenti a feleség is, hogy ő is ismételt kísérleteket tett, hogy vajjon a bemondottakhoz hasonló körülmények között ő tényleg egész pontosan hivebtené-e azokat a cselekedeteket, melyeket ő állítólag látott s azon meggyőződésre jutott, hogy nyilván tévedett s a valóságban ártatlan dolgokat másképpen látta s talán a személyekben is tévedett. ● is visszavonja vallomását. Tévedését azzal is magyarázza, hogy B. leánya — Seb.-né — befolyásolta s így mindent annak szemüvegén keresztül látott.

A vádiratból kitűnik, hogy úgy a tanító, mint H. Anna batározottan állítják, hogy mi sem történt közöttük, a mi a jó erkölcs ellen vétene. Sem a tanító felesége, sem H. Anna szülei nem észleltek olyan dolgokat, melyek meg nem engedett érintkezésre engedtek volna következtetni. A tanító hirneve kitűnő s H. Annáról sem lehet rosszat mondani. B. ellenben a tanítóval szemben a végletekig fokozott gyűlölködéssel viseltetik.

Vádlottak az esküdtazéki tárgyaláson elítéltettek, perorvoslással élvén főképen alaki okok miatt új tárgyalás rendeltetett el.

Ezen új tárgyalás eleinte az elsőnek medrében folyt.

L. neje kihallgattatván, előadta, hogy soha gyanus dolgot nem vett észre, mert akkor a leányt elhócsájtotta volna. Ezen mindkét szemén kancsal, diezbe öltözött tanu kihallgatása után általános volt azon benyomás, hogy az egész perben a tanitóra nézve a legelőnytelenebb körülmény feleségének a külseje.

Harminczegy tanu hallgattatott ki s az igazság mérlege ismét a felperes — L. tanító — oldalára billent.

A védő kijelentette, hogy L. tanítótól s H. Annától óhajtana még valamit kérdezni, mire H. Anna eltávoztatván, a tanító, miután szolgálatából kilépett a W.-ben állást kapott, megkérdezett, hogy H. Annával folytatott-e levelezést, vagy személyesen érintkezett-e?

A tanu ezen kérdésre a jelenlevők legnagyobb meglepetésére a feleletet megtagadta.

A védő most már kijelentette, hogy a napokban posta utján egy boritékot kapott, melyben kíséző sorok s a küldő megnevezése nélkül H. Annának L. tanítóhoz címzett három levele feküdt. A levelek L. tanítónak megmutattattak. L. előadta, hogy azokat sobasem kapta meg s kijelentette, hogy a levelek bamisítványok.

Most már sajnálja, hogy eleinte megtagadta a feleletet s előadja, hogy tényleg kapott egyszer H. Annától egy levelet, m lyben az tőle egy új alkalmazás felől tájékoztatást kér. Ezen új helyet ő a leánynak felesége tudtával és beleegyezésével szerezte.

Ezek után H. Anna behivattatott s megkérdezett, hogy levelezett-e valaba L. tanítóval?

A tanu a kérdésre nem-mel felelt még akkor is, midőn a kérdés nyomatékosan ismételtetett.

Elnök: Hát sobasem irt neki? Leveleket sem kapott tőle?

Tanu: Nem, sobasem!

Elnök: Még azért sem irt neki, hogy állást szerezzen önnek?

Tanu: Nem, sobasem!

Erre minden oldalról csodálkozó kijelentések ballatsoztak, mire a tanu kijelentette, hogy hiszen W.-ben többször találkozott a tanítóval, bol beszélgettek egymással.

Midőn a három levél neki megmutattatott, teljes biztossággal és méltatlankodva kijelentette, hogy a leveket nem ő irta s erre meg is mer esküdni.

Ezen állítása mellett megmaradt még akkor is, midőn felvilágosították, hogy egészen nyugodtan beismerheti, ha ő irta a leveleket.

Miután H. Anna atyja is kijelentette, hogy a leveleket nem leánya irta, a törvényszék tollbamondás után a levelekből íráspróbákat készítettett.

Ezen írás s a levelek írásától lényegesen különbözött, csak az aláírásban mutatkozott feltűnő hasonlatosság.

A törvényszék most már azon tanácskozott, hogy az íráspróbákat átadják-e egy szakértőnek megvizsgálás végett.

A gyáriparral foglalkozó esküdték hangoztatták, hogy nincsen szükeég írásszakértőre. ők mint kereskedők eléggé szakértők s itt az első pillantásra lehet látni, hogy a kérdéses leveleket nem H. Anna irta.

A védő kívánságára a következő tárgyalási napon V. község lelkésze is kihallgattatott. Szerinte a templomlátogatók száma, amíg L. tanító végezte a községben a kántor teendőit, lényegesen apadt s azóta, hogy a tanító a községből elhelyeztetett, megkétszereződött. A tanító ellen, különösen rideg bánásmódja miatt fordultak elő panaszok. Az a véleménye, hogy a tanító nem él boldog házasságban, mert valahányszor a tanítóék házában megfordult, mindig hallotta, hogy a férj elégedetlen hangon szól a feleségéhez.

Ezután az írásszakértő előadta véleményét s kijelentette, hogy a próbairás és a levelek írója kétségtelenül egyazon személy.

Ez a vélemény nagy feltűnést keltett. Daczára ennek H. Anna megmaradt a mellett, hogy a leveleket nem ő irta s a tanító hangoztatta, hogy azokat nem kapta meg.

Az elnök ezután egy előző napon kapott levelet olvasott fel, melyben Seb.-né, H. Anna volt gazdája — az ujságokból olvasván, miszerint H. Anna azt állítja, hogy L. tanítóval semminemű érintkezést sem tartott fenn, — kötelességének tartja jelenteni, hogy

A magyar királyi csendőrség szives figyelmébe!!

Minden csendőr. ki órái, ékszeri, gramofont vagy bármily más ritkakat akar vásárolni, nálam következőkép beszerezheti: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 5—6 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 9—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség szerinti. Az átközlő 10 évi jótállás, feltétlen tisztességes kiszolgálás. — 4 gramofon kitűnő kivitelű 20 darabban (10 nagy dupla lemezzel, 100 törel), portmentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szivesen hához jörök, miután évi bérletjegyem van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa

magyar műóráás és műötvös
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

Roosevelt Bábalmán. — Roosevelt és gróf Serényi földmivelésügyi miniszter az ácsi állomáson.

azon idő alatt, míg a leány nála szolgálatban állott, igen élénk írásbeli s szóbeli érintkezésben állott a tanítóval.

A tanító ennek daczára is megmaradt tagadása mellett s a leány henczerve kijelentette, hogy Schm.-né felelősségre fogja vonni.

Elnök: Ehhez még ma lesz alkalma, mert a kérdéses hölgyet mára beidéztetem. Egy fél óra múlva itt lesz!

Az 56 éves, kitünő benyomást tevő tanu bemondásaival levelének tartalmát csak megerősítette s arra bizonyítékokkal is szolgált.

H. Anna még mindig tagad s a tanu bemondásait hazugságnak mondja.

E közben a védőnek egy most érkezett levél kézbesített, mely irónnal volt írva és szintén névtelen volt. Az irás az eddig meglevő írásoktól lényegesen különbözött. A levélben az állt, hogy a tanító H. Annát előző szerdán E. községbe vitte, hol betanította, hogy miképpen valljon.

A levél H. Annának felolvastatván, az kifakadt, hogy: «Ez mégis csak sok! Itt ismét csak azt látni, hogy ezek miféle hazugságokat találhatnak ki az ember megrontására stb.»

A legerélyesebben kijelentette, hogy a hazudozásokat most végre meg tudja czáfolni, mert óráról órára igazolni tudja, hogy szerdán hol volt s hogy E. községbe egyáltalán nem jutott.

Éppen ezen kijelentése keltette azonban azt a gondolatot, hogy a névtelen levél azért készített, hogy megczáfoltassék s ezzel az előbbi névtelen küldemények is értékteleníttessenek.

Az új levél a szakértőnek he lett mutatva, ki rövid vizsgálat után odanyilatkozott, hogy a rendelkezésre állott idő rövidege mintt ugyan nem nyilatkozhatik oly határozottsággal s biztossággal mint előző alkalom-

kor, de úgy véli, hogy különféle körülmények nagy valószínűséggel a mellett szólnak, hogy ezen névtelen levelet szintén H. Anna írta. A bizonyító eljárás ezzel befejeztetett.

Az esküdttek a kérdésekre «nem»-mel feleltek s a hamis esküvel vádlottak felmentettek.

*

Min nem mulik az emberek sorsa? Ha a védő, ismeretlenül maradt kéztől, meg nem kapja az első lárom levelet, úgy biztosra vehető, hogy a vádlottak igazságtalaul hamis eskü miatt elítéltetnek!

ÉRDEKES- NYOMCÍZÁSOK.

Szükséges-e a titoktartás?

Elbeszéli: Egy öreg csendőr.

Az áltiezi iskola elvégzése után 1890-ban az A. örsre mint parancsnok lettem beosztva. A körlet nagy volt, a helységek nagybárra elszórtan fekvő házakból és egyedül álló nagyobb majorokból állottak; a terep

**INGYEN
GRAMOFON**

lemezvásárlás ellenében! Mindazoknak, kik nálunk dupla nagy elsőrendű gyárimányu lemezeket vásárolnak a 4 korona, szoktak teljesen ingyen adunk gramofont 5-féle nagyságban. **Ne vegyünk részletfizetésre** öt-hatszoros áron, mikor készpénzért sokkal olcsóbban vásárolhatunk. Mi egy állandó lemezvásárló közönséget toborozunk össze s így a gép árát idővel a lemez utánrendelésekkel hozzuk be. Ez magyarázza meg az okát fenti ama rendszernek. **Ingyen küldünk azonnal** 10 drb lemezvételnél a 4 K egy 80 K-ás gépet, 15 drb lemez vételnél a 4 K egy 130 K-ás gépet, 20 drb lemezvételnél a 4 K egy 160 K-ás gépet. A lemezek csoportosítása a legn. gondossággal történik. Székelykúta útvány. **Szent László Intézet** Budapest, 59/Verecs Pálné-u. 16.

hegyes és erdővidéki. A lakosok jobbra mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkoztak és természetben jóindulatú, békés emberek voltak, csak egy hibájuk volt, mely már úgy látszik vérükben leledzett és mely az erdészeti közögeknek meg a csendőrségnek nem csakély bosszankodásra és néhány álmatlanul eltöltött éjszákára szolgáltatott okot, az orrvadászat.

Alig vettem át az őrsöt és értesültem a lakosságnak ezen tulajdonságáról, elhatároztam, hogy komolyan végére járok a dolgoknak. Először azonban kevés ki látáson volt a sikerre.

Annyit portyáztunk és lesállást tartottunk, hogy izmaink megmerevedtek, de minden hiába volt. Itt A-ban portyáztunk, akkor B-ben vadásztak, ha mi B-ben voltunk C-ben mulattak az orrvadászok és így ment ez tovább — bujcsodit játszottunk. Bizonyos voltam a felől, hogy valaki megügyeli őrszolgálatunk irányát és idejét és felhasználja tapasztalatait. De ki lehet az a valaki? Mindenekelőtt erre a kérdésre kellett a választ megezerzünk.

Az őrsállomáson egykönnyen nem figyelhetlek meg ki- és bejárásunkat, mert a laktanya ezen szempontból jó helyen épült, azonkívül meghagytam csendőreimnek, ha szolgálatba lépnek, a laktanyát lehetőleg észrevétlenül a hátsó kapun hagyják el és ugyanott térjenek is vissza. Itt tebat nem igen tarthatam megfigyeletől. Ezért minden figyelmemet a kívül eső helységekre és ezek lakóira irányítottam.

Főltűnt nekem, hogy B. község előjárója, egy nagyon barátságos férfi, szolgálati könyvem lepecsételésénél a hátralevő portyázás iránt érdeklődött és burkoltan ki tudakolta, hogy a többi csendőr otthon van-e és hogy hol fognak ma szolgálatot teljesíteni. A jó ember oly ügyesen intézte kérdéseit, hogy szinte azt képzeltem, szánalomtól teszi ezt physikailag meggyötört csendőrem iránt.

Mégis különösnek találtam kérdéseit és úgy gondolkodtam, mintha ezt nem csupán az emberbaráti szeretet ösztökéli a kíváncsiságra, hanem valami más, profánabb érzés is.

Tudtam, hogy az erdész minden hónap elején a városba megy jelentést tenni gazdájának. Erről a B.-i lakosság is tudomással birt éppen úgy mint én. Azért ezt a napot választottam ki, hogy a B.-i hírot a saját kelepezéjében megfogjam.

Tervemet közöltem alárendeltemmel, azután kiosztottam parancsomat helyiteinemnek, hogy J. csendőri küldje ki délután három órakor B.-be portyázni lesállással összekötve. Meghagytam továbbá, hogy J. az általa ismert mezői és erdei utakon haladjon — lehetőleg észrevétlenül — B. felé és ott egy általam megjelölt helyen tartson lesállást. Helyet esemnek ugyancsak kellett tenni, csak más utakon. Azt a helyet, a hol én tartom a lesállást, szintén megjelöltem és meghagytam csendőreimnek, csak akkor szabad elhagyni helyeiket, ha kézzelfogható eredményhez jutnak és az illetőnek jelt kell adni, hogy a többiek is segítségére siethessenek.

Így mindent előkészítve szolgálatba indultam. Délután 1/3 órakor érkeztem B.-be. A községi előjáró barátságosan mint mindig — a szokott módon kérdésközlött, hogy fáradt vagyok-e és hogy hol vannak társaim.

Megmondtam, mint a hogy igaz is volt, hogy igen fáradt vagyok és örülni fogok, ha ismét otthon lehetek. Azt is megmondtam, hogy társaim otthon vannak; ezzel sem mondtam valótlan, mert hiszen csak 1/3 óra volt.

Bövid idő múlva becsut vettem az előjárótól, ki az utcáig leküldött és folytattam látszólag fáradtan az utamat. Mikor a község látóhatárán túl voltam besompolyog-

tam az erdőbe; minden fáradtságom eltűnt. A fák közt bolyongva azon helyhez értem, a hol lesállást kellett tartanom.

Helyünket úgy válogattam meg, hogy onnan mindenkit látnunk kellett, ki a házesoportokból az erdőbe ment.

Ot óra tájban három férfit láttam a mezőn átjönni, éppen az erdő felé. Mihelyt közelebb jöttek, megismertem köztük kedves előjárónkat.

Mindhárom hosszú, bő köpenyt viseltek, mely alatt — úgy láttam — valamit rejtgettek.

Zasartalanul engedtem őket az erdőbe menni. Rövid idő múlva lövést hallottam, nem sokkal utána pedig még két másikat.

Közben besötétedett, meg kellett erőltetni szemünket, hogy a visszatérőket megláthassuk.

Körülbelül hét óra lehetett, mikor egy árnyékot vetünk észre az erdő szélén. Utána sompolyogtam. Néhány ugrás, egy sütyező, a karabélyt lökésszerű helyzetbe venni és a törvény nevében megállni kiáltás volt mostani teendőm. Alig tértek magukhoz a meglepetéstől és ijedelemtől, már a helyszínen volt két másik társam is. A letartóztatott három alakban megismertük az előjárót és két módos polgárt.

Lerakattuk velük a fegyvert, a lelőtt két nyulat és egy őzgidát és a helységbe vezettük őket. A harmadik csendőr a meglőtt vadat őrizte. A megejtett házkutatásnál még számos őz- és nyulbőrt, szarvasagancsot, töltenyt, burkot stb. találtunk, melyek bünyjelként őrizetbe vétettek.

Mivel a vadorzók működésük közben lettek meglepve és elfogva, belátták, hogy a tagadás még inkább árthatna nekik, bevallották tettüket.

A sok hiábavaló éjszakázásért és a gyakori eredménytelen portyázásért erkölcsi elégtétel gyanánt nem tagadhattam el magamtól azt a kis bosszút, azaz inkább tréfát, hogy a legártatlanabb arcuzal megkérdezzem az előjárót, mikép sikerült nekik mindig megtudni, hogy mikor járhatnak zasartalanul orrvadászatokra? Dühös pillantás volt rá a felelet.

A ravasz róka csapdába került és ez ugyancsak hozantotta.

Ha ezen kis elbeszéléssel sikerült volna behizonyítanom, hogy mennyire szükséges és ajánlatos az őrszolgálatok leportyázásának mikéntjét titokban tartani: ezelőmet elértém.

Milyen idős a szesz?

Mióta ismeri az emberiség az alkoholt? Ezt a kérdést igyekszik megvilágítani Gruber dr. egyik művében, mely a minap jelent meg a müncheni könyvpiacon. Gruber szerint, a mennyire az emberi emlékező-tehetség vissza-

nyulik, mindig ismerték az alkoholt. A kínaiak és japánok már négyezer esztendeje isszák a rizspálinkát. Sőt Japánországban éppen a rizspálinkát terjesztették állami segítséggel, hogy ennek révén leszoktassák a lakosságot az ópium romboló élvezetéről.

Az ókori egyiptomiak italairól eddig csak a görög Herodotosz és Diodorosz írásaiból nyertünk némi tájékozást, de ezek csak Krisztus előtt ötszáz esztendőre nyúlnak vissza. De mióta sikerült a piramisok és a papiruszok e hieroglifjeit kibetűzni, megtudjuk, hogy a régi egyiptomiak árpamalutából készítették szeszese italokat. Hogy a mérsékletnek a fáraók kortársai sem voltak éppen hívei, kitűnik egy írásból, melyet valamelyik mumiával mellett találtak a következő szöveggel:

— Látjátok ezt az embert? Igyatok és legyetek vigán, mert ha meghaltok, ti is ilyenek lesztek.

A megmaradt írásokból azt látjuk, hogy az ókori lítalasága is szerette a vidámságot. Erről tanúságot tesz egy levél, melyet valamelyik tanító irbatott tanítványainak.

— Tudomásomra jutott, hogy te tanulmányaidat elhanyagolod, élvezeteket bajhászol és egyik korcsma után a másikat keresed föl. Pedig tudnod kell, hogy mindenütt visszatetszést szül az, a kinek sörszagu van. Olyan vagy mint a hajó kormány nélkül; mint egy kápolna istenség nélkül, mint a báz kenyér nélkül.

Tébe mellett 1847-ben talált papiruszon a következő szavak álltak:

— Nyomorult az, a ki a hasának él és a ki életének nagy részét öntudatlanságban (részségben) tölti.

E sorok élénk világot vetnek a régi egyiptomiak kicsapongó életére.

A görögök itala a bor volt. Az értékes italt Dionizosznak ajánlották, egy istenségnek, a kinek tekintélye a hellének gazdagságával és hatalmával arányosan növekedett. A görögök ismerték a bor hatását és mértéktelelennek tartották azt az embert, a ki tisztán itta, a nélkül, hogy vízzel vegyítette volna. Heziodosz költő lívérhoz, Perzesz-hez, ezeket a sorokat írta:

— Ha a bogács zöldség és a pacsrta énekel, fáradt testedet üdítsd föl naxosi borral, melyhez vegyíts tisztá forrásvizet.

A régi Rómában a bor kevésbé volt ismeretes. Hatása azonban nem volt ismeretlen, sőt bizonyos féltelmet éreztek iránta. Az aszsonyoknak törvény tiltotta a bor élvezetét. A család minden férfi rokonának joga volt csók útján meggyőződni, hogy az aszsony ajkának nincsen-e borszaga. A mikor egy Metellusz nevű római ember megölte a feleségét, a kit boriváson kapott, a bíróság fölmentette. Később, a császárok uralma alatt, a római szigorú erkölcsök is megszűntek. A mikor Cézár diadalmi útjáról visszatért, huszonnégyezer embert látott vendégül és pincézéjől minden asztalhoz egy-egy hordó palermóit gurított. Lukullusz-nak volt Rómában a legnagyobb borospinczéje. Állítólag tízezer hordó görög bort osztott szét Róma lakosai között, mielőtt Ázsiába indult. Tibériusz Néro idejében már korán reggel kezdtek bort inni Római lakói. Magát a császárt borivónak gunyolták, mert Szeneka följegyzése szerint versenyt ivott alattvalóival. Dominiusz Klaudiusz Néro, Róma ötödik császára, éjnek idején részegen barangolta be a város utcáit és alattvalóit kiverte lakásukból, bírokra kelt velük és néha összevisszaverve tért vissza palotájába.

KÉPEINKHEZ.

Roosevelt Magyarországon

Már a múlt évben tudtuk, hogy Roosevelt, az Egyesült-Államok volt elnöke, világ körüli körutjában hozánk is ellátogat örömmel várta e látogatást mindenki, mert Roosevelt a mellett, hogy újságíró, katoná, politikus, gazdász, békeapostol és boldog családapa is, tehát mindenütt ott volt, a hol lennie kellett és mindenhez is ért, még igen rokonzenves egyéniség is. Miután pedig ez a jó líre megelőzte ez illusztris férfit, nem csoda, ha mindenütt, a hol csak megfordult, kitörő örömmel, lelkesedéssel és kitüntető szívélyességgel fogadták. Az uriosztály az intelligens, tapasztalatokban gazdag és mindenütt tekintélyes uriembert ünnepelte benne; míg a pór, a szegény munkás háláját és köszönetét igyekezett leróni a szívélyes fogadtatásban való részvételével, a szabad Amerika nagy fiával szemben, ama mélyreható és a munkások érdekeit véelő szociális intézkedésekért, a melyeket a nagy „Teddy” — mint honfitársai becéző néven nevezik — elnök korában tett a melyek sok kivándorolt hazánkfiának is előnyököt biztosítottak. S Roosevelt jött, látott és győzött. Megszeretett mindenkit és megszerettette magát mindenkivel. Ép oly szívesen és rokonszenvvel fogadta és megtiszteltetésnek vette a falusi munkás hódolatát, mint a főuraink és a fővárosi közönség részéről lepton-nyomon tapasztalt szíves előzékenységet és magyaros vendégfogadtatást. Ő maga mondta és nyíltan sokuk előtt hangoztatta, hogy örömmel jött hozzánk, mert Magyarországot minden intelligens embernek ismernie kell. A képek, melyeket jelen számunkban bemutatunk, a fogadtatás egyes mozzanatait ábrázolják és tanulságot nyújtanak arról a lelkesedésről, a melylyel eme úgyszólván az egész világon tisztelt és nagyrabecsült férfiú körünkben is mindenütt találkozott.

HIREK.

Májusi előléptetések. A virágos, madárdalos május elseje a maga páratlan természeti szépségével és minden éltető balzsamos levegőjével nemcsak megújodást fakaszt az emberiség szívében, hanem reménytelőtli el azokat is, a kiknek életében e nap mint a katonai időszerű előléptetések egyike, nagyfontosságú. E napon látja a jól teljesített feladat után, sok érdemes férfiú jogos reményének örömet keltő teljesedését, avagy — az érdemek mértékéhez képest — a mellőzésnek fájdalomt gerjesztő megnyilatkozását. Méltatva kit-kit a maga érdeme szerint. A májusi előléptetésről szólva, annak a csendőrséget illető részere szorítkozva, közöljük olvasóinkkal, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége a folyó évi április hó 25-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával 1910. évi május hó 1-ével kinevezni méltóztatott, a magyar királyi csendőrség állományában ezredessé: Oláh Ödön alezredest, a belügy-minisztérium V. h. osztályának vezetőjét; alezredessé: Körner Károly őrnagyot, a honvédelmi minisztérium 16. osztályának vezetőjét; századosná: verbói Szluha Imre főhadnagyot, a III.; főhadnaggyá: Kosztka Ágos-

Mercur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gumikból 20% áron. részben k. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legjobb minőségű gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljesjótállás mellett. Csakély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

kerékpár és varrógép nagyraktár

SZEGED.

ton hadnagyot, az V. és hadnagyokká Fliesz György és Lukovazky Győző zászlósokat az I., illetve III. számú csendőrkerület állományában. A vezető állásban levő két osztályvezető kinevezésében, a melyhez őszintén gratulálunk, intézményünk modern fejlődésének feltétlen biztosítékát látjuk.

A szegedi robbanás. Az ökörítő rémes katasztrófa hullámai jóformán még el sem csendesültek, máris egy másik katasztrófa híre reszketteti meg a szíveket. Ökörítő után — a hol tudvalevőleg hiromezáznál több ember pusztult el a lángtengerben — a tiszaparti legnagyobb magyar város, Szeged lett a legujabb katasztrófa színhelye, a hol április 19-én egy gyufagyár felrobbant kazánjának szótrepült szilánkjai, valamint a detonáció következtében bedőlt falak halálra sebeztek és maguk alá temettek, a gyár munkásai közül egy csomó — túlnyomóan fiatal leány — emberéletet. A katasztrófa, a vizsgálat erdigi adatai szerint, vetkes gondatlanság folyománya volt a ezért a vizsgálobíró a gyár mérnökét a gépészettel együtt letartóztatta. A katasztrófa idejében Stolzenberg Vilmos főhadnagy-oktatótisz az altiszti iskola hallgatóival a gyár közelében gyakorlatozott a robbanás után a helyszínre aietve, a mentési munkálatok bevezetésével, embereivel együtt igen derekas és hasznos munkát végzett. A munkálatokért a gyufagyár részvénytársaság a csendőrkerületi parancsnoksághoz intézett beadványában a csendőröknek köszönetet kifejezése mellett 50 K jutalmat ajánlott fel. A felajánlott összeg azonban csendőrök számára nem fogadtatott el, hanem a kerületi parancsnokság javaslataira, a katasztrófa által sújtott családok segélyezésére fordítatott.

Megdobált járőr. A biharmegyei Széplak községben április 17-én délután 1/6 órakor mintegy 2000 főből álló néptömeg dr. Márkus László képviselőjelöltet, ki programbeszédet volt mondandó, kíséretével együtt, a melyben egy három tagból állott csendőrijárőr is volt, olyan közáporral fogadták, hogy a képviselőjelölt, a községből visszavonult és kíséretével együtt elhajtattott. A dobálás következtében Fodor Pál ez. őrmester a homlokán könnyű sérülést szenvedett, mire úgy is, mint Nagy Imre csendőr a tömeg közé egy-egy lövést tett, mely lövések folytán Bálint Bándor széplaki lakos életveszélyes, Bódis Pál ugyanottani lakos pedig könnyű sérülést szenvedtek.

Ellenzegülések. Timár József őravezető és Kertész József próbacsendőrből állott palicsai őrsbeli járőr, április 17-én este nyolcz órakor a palicsai uton Sebők Péter ellenzöngülő ellen, annak súlyos sérülésével végződő szuronyfegyvert használt. — Búki János csendőr ez. őravezető április 14-én délután 1/3 órakor a Somogy megyei Csurgón, egy végrehajtás fogantatásának alkalmával, Sebők József ottani lakos ellen, ellenzöngülés miatt, szuronyfegyvert használt és azt könnyen megsebesítette.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az orosz könyvnyomtatásról. Az orosz könyvnyomtatás mostani állapota meglehetősen vigasztalan, a mit jó részben magának a lakoságnak társadalmi viszonyai okoznak. Az ország rengeteg kiterjedésű, de a lakossága gyér s e mellett igen soknyelvű. Nem kevesebb,

mint száznegyven az orosz birodalomban lakó nemzeti-ségek száma, és ezek kulturája s nemzeti önértetének foka arányában fejlődött vagy maradt embriójában egyes vidékeken a könyvnyomtatás. Egyébként a cenzura meg a rendőrség is gondoskodik arról, hogy az orosz könyvnyomtatóknak ne legyen rózsás a helyzetük. Külön nyomdája van minden egyes miniszteriumnak s tartományi kormányzóságnak, hadtest- meg hadosztályparancsnokságnak, s vannak ezenkívül feyházi, kolostori és egyéb nyomdák is elég szép számmal, úgy hogy a magánvállalkozás köre meglehetősen meg van szorítva. A fejlődés akadályai közt legjelentékenyebbül azt vehetjük, hogy az orosz nyomdászok jó háromnegyed részének általában nagyon kicsiny a műveltsége. A nyomtatók jórésze a nevét sem tudja leírni, a szedők pedig éppen csak úgy-ahogy olvasni tudnak. Munkáltatóknak, nyomdai munkásoknak ez a műveletlen osztálya rendszerint rabja az alkoholizmusnak is, és egész eszmeköre a boros üveg meg a pálinkás butykos körül mozog: alig hallanak egyéb társalgási témát, mint annak vitatását, hogy ki, mikor s mennyire volt berugva. Az orosz sajtó állapotáról is bemutatunk e helyütt egy kis szomorú statisztikát: A legutóbbi három esztendő alatt összesen 1259 lapszerkesztő ellen indítottak sajtóügyi bünvádi eljárást, és közülök 462-t el is ítélték nehéz börtönre. A bíróságok 264, az adminisztratív hatóságok pedig 812 időszakonként megjelenő sajtó-termékek tiltották be a megjelenését. 1909-ben 182 esetben összesen 87,375 rubelnyi pénzbüntetést fizetettek az újságokkal: ebből csupán Pétervárra jut 39 eset 29,900 rubelnyi pénzbírsággal. Moszkva városában 15 volt a bírságolások száma, összesen 10,500 rubellel.

Mozgó takarékpénztár. Egy angol bank hatalmas méretű automobilt takarékpénztárnak s váltóüzletnek rendezett be s szigorú menetrend szerint oly kisebb városokat és falvakat fog bejárni, a hol nincsenek bankfiókok. A kocsis belseje szakasztott olyan, mint egy váltóüzlet. A rács mögött hivatalnokok ülnek üzleti könyvek között, a háttérben pedig tűzálló vasszekrény áll, melybe a falusi lakosság megtakarított pénzét gyűjtöni.

Egy híres harang. Egykorú krónikások följegyezték, hogy 1572 augusztus hó 24-én, Szent-Bertalan éjjelen éjfél után egy órakor előbb a királyi palota tornyának nagy harangja, azután a Saint-Germain l'Auxerrois templom harangja kondult meg. Ez a két harangkongás adta meg a jelet a sötétben lesben álló orgyilkosoknak a hugenotte-öldöklésre. A történelmi nevezetességű harangoknak azóta nyoma veszett. A Palais épülete rég elpusztult tornyosult, s az egyetlen harangját a rémuralom napjaiban megöntötték ágyunak. Egy 1793-iki rendelet meghagyta, hogy egy-egy templomnak egyetlen-egy harangját szabad csak megkímélni, a többiből ágyut kell önteni, hogy legyen ágyu a szövetséges hatalmak egyesült hadserege ellen. Ebben az egyetlen harangpusztításban, azt hitték eddig, a Szent Bertalan éjszakájának harangjai is elpusztultak egytől-egyig. Maxime Vuillaume történettudós most a Journal des Débats hasábjain bebizonyítja, hogy nem valamennyi. A Saint-Germain l'Auxerrois templom ma is áll még s benne ugyanazon a helyen, mint majd félszázad évvel ezelőtt függ ma is azoknak a harangoknak egyike, a melyek a vőrfürdő éjszakáján a mászárlásra megadták a jelt. A harangot 1527-ben öntötték, majd ötven évvel a véres éjszaka előtt. Erről és egyéb

BUTOR

közpénztár v. részletfeladás legújtanovább áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

tudnivalókról az a gót írású felirat számol be, a mely a harang bronzköpönyéből relief-ulakban kiemelkedik. Még négy harang függött valamikor a szomszédházában, de azokat 1793-ban ágyuvá öntötték. A megmaradt egyetlen harangot annak idején Marie névre keresztelték a Szent Szűz tiszteletére, a kinek képe mára karján a gyermekkel több helyütt látható ma is a harang közepén kidomborodva.

A kutya hűsége. Egy gazdag földbirtokon a minap vizsla-kutyáját három kölykével együtt odaajándékozta egy barátjának, a ki tizenöt kilométernyi távolságban lakik tőle. Mánnap este felé a kutya beállított egyik kölykével régi gazdájához, leletle kölyköt a eltűnt. Következő nap hazahozta másik, harmadik nap pedig harmadik kölyköt. A kutya tehát háromszor tette meg egymásután a tizenöt kilométeres utat, hogy gazdájához visszakerülhessen. Az utat megnehezítette az, hogy a kutyának ideadamenet egy nagy tavat kellett átvágnia. A földbirtokost annyira meghatotta vizsgálja hűsége, hogy most már semmi szin alatt sem tudna tőle megválni.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, közliratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességéről fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleiket bélyeges ne töltsenek. Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebemutásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen a így a felesleges kérdőszóalkalmaknak eleje vélecsék. Epp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

B. csendőr Nagyszoloncz. A btkv. 439. §-ába ütköző vétségét.

H. J. ez. őrn. 1. Törvényben kimondva nincs. 2. Sehol sincs ugyan megmondva, de a jelenlegi viszonyok között körülbelül ennyi idő kell.

K. N. Borozna. 1. Irás, olvasás, számuolás. Igényjogosult megpályázhatja. — 2. Nem.

K. Kész Bertalan os. ez. őrv. 165. sz. őrs. Igen. 2. A lókorcskódó közegorvosnoki elleni kihágást, a cigány lopást. 3. Semmi. Minth a kettő kötelezőségéből teszi a csendőrnek, szolgálatát tett emlékéhez híven, saját érdekeinek figyelmen kívül hagyásával teljesíteni. 4. Palacsintában mutatunk ugyan egy sirt, a mely kérdezett é lett volna, de hiteles adatok nem állnak rendelkezésre.

B. őrv. Pézsin, Magánvadásra üldözendő.

Gy. J. csendőr. Szolgálati ügy.

M. Gy. 1. Kutoni tiszviselő a XI. rangosztálytól fölfelé, a lakot emellegve kutoni tiszletadás megilleti.

MSZS. 1. Szolgálati ügy. 2. A nőst az ágynemű mosottái általny megilleti. Kérdés: az őrs mosnasa ki a nő által használt lepedőket is? Nem hiszem. 3. Önbíráskodás.

Os. J. P. Kérdés Mit követ el az, a ki nyitott lakásablakban levő dőzsaállat elhelyezett 15 koronás értékű maraséftat letör? Válasz. Csak rangjogi kártérítésről lehet szó.

Sorsjegyekről. Szántó járásörmester. Sorsjegye nem nyart. Fehér ez. őrv. Irja meg, hogy a kérdezett sorsjegyzámok milyen sorsjegyre vonatkoznak.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Áthelyeztettek:

1910. évi április hó 1-ével:

Beszterédi Titusz, VI. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy a székesfehérvári 2. (jelenleg sárbogárdi) és Beros Lajos, ugyanazon csendőrkerületbeli hadnagy a székesfehérvári 1. szakasz parancsnoka: kölcsönösen, továbbá:

1910. évi április 16-ával:

Szopkó Győző VIII. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy aegédiazi, a aegédiazi teendőik alól való felmentés és kerületénél létszám felett való vezetés mellett, a m. kir. belügyminisztérium V—b. osztályába.

Preyer László V. sz. csendőrkerületbeli zászlós, az aranyosmaróthi szakasz ideiglenes parancsnoka és

Fodor György, ugyanazon csendőrkerületbeli zászlós, a lipótszentmiklósi szakasz ideiglenes parancsnoka: kölcsönösen.

Matusok András járásörmester, a III. sz. csendőrkerületből az V. számú csendőrkerülethez;

Hunyadi József járásörmester, az V. sz. csendőrkerületből a IV. sz. csendőrkerülethez.

Kinevezettek:

1910. évi április hó 1-ével:

csendőr járásörmestereké:

Horváth Vendel őrmester (1. rangszám), Pécsi Imre őrmester (2. rangszám) a VIII.; továbbá Kiss József 1. III. sz. csendőrkerületbeli őrmester számára való rangfentartás mellett: Marosi József őrmester (4. rangszám) a VIII., Kovács Mihály őrmester (5. rangszám) a IV., Horváth Ferencz II. őrmester (6. rangszám) a VII., Bedő Antal őrmester (7. rangszám) a II. és Rúzós Miklós őrmester (8. rangszám) az I. számú csendőrkerület állományában

Okirattalug megdlesértettek:

Némot József II. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, egy rablási eset kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes eljárásáért.

Előléptettek:

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi április hó 1-ével:

Varga Pap János III., Kovács István II., Mészáros

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Ezrekre menő hálaíratok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatás van. Valódi csak nálunk kapható. Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség beküldése után vagy utánvétel küldve

Szente Lajos gyógysz.

Budapest, Damjanich-utca 2.

Orvosi készítmény, reuma, idegek fejűdjés, hűlés, idegbesz., mindennemű csonthétkárosítás ellen kitűnő hatásúnak bizonyult szor

István, Hanez Gergely, Joó József, Filák Vazul és Vrana János cz. őrvezetők, *őrvezetők*ké.

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:
A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi április hó 16-ával:

Fraiss Vilmos, Vadász Lajos, Schusztler János, Matkovics Lajos, Guller János, Darabán Flórián, Vele Tivadar, Bráz Károly, Jeszenszki Ödön, Less Gergely, Kolozsvári Pál, Maylinger Géza és Ferencz János, végül

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
ugyanazon nappal:

Tóth Mihály II., Jerzsabek Sándor és Erdélyszky István csendőrök, *csendőr* címzetes őrvezetők

Törzsrőrmesteri vizsgát tettek:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi április hó 12-én:

Török Nyegre Béla cz. őrmester és Bajai Kálmán csendőr cz. őrmester „jeles”, Kovács József I. őrvezető „jó” és Themák Aurel őrmester „elégős” eredményel.

Pénzbeli megjutalmazások.

A m. kir. belügyminister ur, 1910. február 21-én 8377/V-b. sz. n. kelt rendeletével a pótlóvak ilomítása körül kifejtett szorgalmukért, a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományába tartozó Ferencz István, Nagy József cz. őrvezetőknek és Csépké István csendőrnek 10—10 darab 10 koronás aranyból álló jutalomdíjat adományozott.

Névváltoztatások:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Krecsun Mihály csendőr, a m. kir. belügyminister urnak 1910 február 28-án 9403/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Karácsoni»-ra változtatta.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Brucsicza Lajos csendőr, a m. kir. belügyminister urnak 1910 márczius 14-én 29172/VI-a sz. n. kelt engedélye alapján vezetéknevét «Váradi»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Balogh Vilmos cz. őrvezető, Mészáros Juliannával 1910 márczius 29-én, Rugonfalván.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Varga György cz. őrmester, Kiss Ilonával, 1910 márczius 16-án, Szamosdobon.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
Bobula Péter cz. őrmester, Póli Ludmillával, 1910 április 9-én, Dióagyórhon.

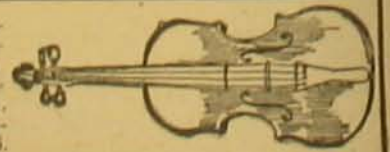
PÁLYÁZATOK.

Egy írni állás a marosudvarokirályi járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz pótlékkal 400 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a torjai királyi törvényszék elnökéhez 1910 május hó 20-ig.

Egy írni állás a salgótarjáni kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz pótlékkal 480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a balassagyarmati kir. törvényszék elnökéhez 1910 május 14-ig.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képszerű zenét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.
könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

∴∴∴ Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ∴∴∴

Uj mintájú Előirányzat a lábbeli szükségletéről valamint megrendelési lap a magán (extra) ruházati cikkekről már raktárunkon készen vannak és azok kaphatók.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utóza 4. sz.

A csendőrség a képviselőválasztásokon.

Irta: Hegedűs Gyula m. kir. csendőrszázados. (Végső.)

Az A—15. jelzetű utasítás 4. §. b) pontja kimondja, hogy az összpontosított csendőrség parancsnoka és a kirendelt katonai karhatalom parancsnoka egymástól teljesen függetlenek, de a közös cél, a miért a helyszínen mindketten megjelentek, a csendőrtiszt gyakorlati tapasztalatai a fentebb idézett §. határozványja is szükségossé teszi, hogy egymással érintkezzenek, miért is, a mennyiben a katonai (honvéd) karhatalom parancsnoka rendszerint legalább is rangban idősebb százados, míg a csendőrségi alantós tiszt, kell, hogy miha a csendőrség parancsnoka jelentkezzék (már ha egyébért nem is, mert a katonai karhatalom parancsnoka egyszerű mind állomásparancsnok is) s a már birtokában levő adatok alapján a szükséges felvilágosításokat megadja.

A katonai karhatalom parancsnokával egyetemben felkeresi a választási elnököt s azzal a választás vezetőjére s a rend fenntartására vonatkozó különös intézkedéseket megbeszéli.

A választási elnök jelöli meg, hogy hol tartja szükségosnak kordonok vonását, továbbá a pártok felvonulásának utvonulaira s végül a szavazatszedő küldöttségekhez szükséges járőrök kiállítását is ő határozza meg.

A választási elnöktől tudható meg, hogy az egyes pártok minő jelvényeket viselnek, s a jelöltek bizalmi férfini kil. s azoknak minő s összesen hány darab jelvény adatott ki^{*)} és hogy a kordonok által elzárt területen lakók szabad járás-kelésének biztosítására adatuk-e ki igazolványok s ha igen, minők?^{*)}

A bizalmi férfiak és pártok jelvényeiből, továbbá az igazolványokból néhány darabot elker, a bizalmi férfiak nevét pedig feljegyzi.

Mind ezek tudomásul vétele után a rendelkezésre álló legénység miénti beosztása felől intézkedik.

Itt elvül tekintendő, hogy a rendelkezésre álló legénységnek negyedrésze lehetőleg készségszabán, pilven a szállás körletben tartózkodjék s a szolgálatban álló legénység 3—4 óránként felváltások.

Tekintettel arra, hogy csendőrlégénység vajmi ritkán áll megfelelő számban rendelkezésre, a kordonokat lehetőleg a katonai (honvéd) karhatalomból kell kiállít-

tani, minthogy azonban a rend fenntartásáért első sorban a csendőrség felelős: szükséges, hogy minden kordonhoz, a kordon hosszúságaihoz viszonyítva 1—2—3 csendőr állítassék; ezek a kordon és a tömeg között foglalván helyet, ezt a kordontól 2—3 lépéssyiro távol tartják, roindtal elejét vesszük a kordon áttörésének, esetleg annak, hogy a közbiztonsági szolgálatban járattlan, kordont képező legénység fegyverét elhumarkodva, vagy kellő ok nélkül használja.

Minthogy a választási eljárás reggel nyolcz órakor veszi kezdetét, szükséges, hogy a kordonokhoz s a felvonulási utvonulakra az utmutatók mellé kiszemelt legénység a választási eljárást megelőzőleg körülbelül két órával a helyszínen legyen. Ezért a csendőrségi karhatalom parancsnoka a kirendelt legénységet a pártok, a felállítandó kordonok számának s a tartalékul hagyandó rész figyelembe vételével osztagokba osztja, az osztagok számára a parancsnokokat idősebb altisztek személyében kijelöli s a legénységet teendőire s magutartására kioktatja.

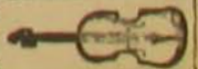
Ezen oktatásnál, melynek tárgyát a fentebb idézett törvény §§. a választási elnök külön intézkedései, főként pedig az ellenszegülés esetén követendő eljárás képezik, bemutatja, megismerteti az egyes pártok s bizalmi férfiak jelvényeit s a szabad közlekedés biztosítására kiadott igazolványokat.

Ezekután a legénységet az altisztekkel helyeikre felvezeteti s erről ellenőrzés utján meggyőződik. Megjegyzem, hogy a parancsnokl. tiszt ismerje meg a helyettes elnököt is s úgy az elnököt, mint a szavazatszedő küldöttségek elnökeit — ha lehetséges — ismertesse meg az altisztekkel s a szavazatszedő küldöttségek közelében felállított csendőrökkel is, mert az idézett törvény 67. §-a értelmében felhívásokat adni saját körletükben, az utóbbiak is jogosítvák.

Mielőtt továbbmennék, figyelmeztetem az olvasót, hogy felületes olvasásra az a benyomás keletkezik, mintha az 1874. évi XXXIII. t.-cz. idézett 67. §. 1. bekezdése és az A—15. jelzetű utasítás b) pont. 3. bekezdése egymással ellentetben állának, a mennyiben elől idézett törvényezikkely az elnökről szólván, azt mondja, hogy: „ő rendelkezik a rend fenntartására kirendelt rendőri közegekkel stb., míg az utóbb idézett

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint s m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszer-állítója, az Oeskal és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utóza 5. Gyár: Öntőház-utóza 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Argyazák minden hangszerről külön küldetnek. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.**

utasítás előírja, hogy: «A karbatalmi csapatokkal azonban csakis azok parancsnoka intézkedhetik.»

A csendőrség legénységi állományához tartozó egyének a «Bünyádi perrendtartás»-ról szóló törvény VIII. fejezet 85. §-a szerint «Rendőri közeg»-ek. Ha tehát az idezett törvény 67. §-ának rendelkezéseit szószerint vennők: a választásnál jelenlevő legénységet az elnök, vagy a helyettes elnök, avagy a szavazatszedő küldöttségek elnökei tetszés szerint bármely pillanatban felhívhatnák valamely szolgálati cselekmény teljesítésére. Igen, de azok összeségükben a kirendelt tiszt parancsnoksága alatt állanak, ki őket felelőssége tudatában tervezzerűen állította helyükre. Most képzeljük el, hogy azok helyüket a parancsnokoló tiszt engedélye vagy tudta nélkül elhagyják; mi történik akkor a renddel, melynek fenntartásáért kirendeltettek? Ezért ha a késedelem veszélyes nem jár, minden egyes a hozzá intézett felhívásról tegyen jelentést parancsnokának, ha pedig helyét el nem hagyhatja, azt, ki a felhívással hozzá fordult, kellő formában utasítsa a parancsnokhoz, ha pedig a késedelemből származható veszély a felhívás azonnali teljesítését követeli, teljesítendő s teljesítése a parancsnoknak utólagosan jelentendő. Hogy pedig zavar, vagy surlódás ez irányban se merüljön fel, czélszerű, sőt szükséges, hogy a karhatalom parancsnoka és az elnök megbeszélésük alkalmával e tekintetben is már eleve megegyezésre jussanak.

Czélszerű megismernie a parancsnoknak még az egyes pártok vezető, bizalmi férfait is, kiket figyelmeztet, illetőleg felkér, hogy a pártjukhoz tartozó választókat a kihágásoktól, rendzavarásoktól visszatartsák, mert a következményeket önmaguknak tulajdoníthatják.

Ho y a választásokon minő természetű rendzavarások fordulhatnak elő, azt eleve körülírni nem lehet, mégis leggyakoribbak a személyek vagy tárgyak s különösen a szavazások vége felé a szavazó helyiséget illetőleg a szavazatszedő küldöttségek ellen intézett támadások.

Forduljon elő bármi, szükséges, hogy arról a választási elnöknek jelentés tételük s határozata, jobban mondva intézkedése kikéréssék. Ép úgy bejelentendő, ha a csendőrség a megzavart rend helyreállítása végett már fellépett, ha elfogadásokat vagy elővezetéseket eszközölt; minthogy azonban a választási elnökök legtöbbször egyik vagy másik jelölt győzelemre jutását óhajtják, bizonyos politikai czélt szolgálnak s czéljuk elérése érdekében sokszor erőszakos intézkedésektől sem riadnak vissza, szükséges, hogy a csendőrségi karhatalom, parancsnoka ezt szemelőtt tartva, ne sülyedjen az elnök vak eszközévé, hanem lebegjen szemelőtt élet-hivatása s az, hogy választásokhoz is a rend és a biztonság fentartása érdekében vezényeltetett ki, nem pedig esetleges törvényellenes cselekmények keresztülvitelére, előmozdítására.

A nap előrehaladtával az egyes községek lezavazá-

sával s a — különösen messzebb lakó — választók, továbbá a kíváncsiak távoztával lassankint a tömegek is fogynak, miért is ennek bekövetkeztével első sorban az utmutatók mellé kirendelt legénység vonható be, majd később az egyes kordonok is vagy megritkíthatók, vagy bevonhatók. Az így felszabadult erő, valamint a tartalék is a szavazóhelyiségek köré összpontosítandó úgy, hogy a záróra közeledtével együtt legyenek, a záróra leteltének közeledtével pedig ama szavazatszedő küldöttség elő állítandók fel zárt osztagokban (szakasz, félszakad), hol a választási elnök működik s a ki a választás eredményét is kihirdetni kíván, hogy így a csendőrségi karhatalom már a megjelenéssel is imponálva, a támadás eszméjének felmerülését lehetetlenne tegye, illetőleg a megkísérelt támadást erőlyesen s sikeresen visszaveresse.

A választás eredményének kihirdetése után nóbány helyi járőr kivételével, mely járőrök még a szükséghez képest rövidebb, vagy hosszabb ideig portyázzanak, a többi legénység — tekintve, hogy nem ritkán napok óta szolgálatban állt — pihenőre tér s anyaörsére csak a következő napon indítandó utba.

Bár tudom, hogy fentiekben ujat nem mondtam, de azok okulására, kik még az eljárást nem ismerték, fentiek közlését még sem tartottam teljesen feleslegesnek. Tettem ezt ama reményben, hogy közleményem olvasása után a legénység tudni fogja teendőit, ha képviselőválasztás alkalmával szolgálat teljesítésére bárhová állittatik is.

Megjegyzem még, hogy ha csendőrség a képviselőválasztásokon egyedül jelenik meg, úgy az összes szolgálati teendők elvégzése reábarul s a parancsnokra az A-15. jelzetű utasításban foglaltak fokozottabb mérvben érvényesülnek.

Végül megjegyzem, hogy ha valamely rendzavarás esetén a járőröknek a tömeg közé kellene hatolni, azt 1—2 főből álló járőr sohasem tegye s ha netalán elegendő csendőrségi legénység nem állana rendelkezésre; erősebb járőrök kirendelése végett a katonai (honvéd) karhatalom parancsnoka felkérendő, mely járőrök a csendőr fellépésének a kellő nyomtatékot megadni hivatottak.

7. Az egyes pártok maguk között állapítják meg. Arra szolgál, hogy egyenlőt megismerjék. Leggyakrabban különféle színű ollak, a jelölt nevével, néha arcképével. Nemzetiségi vidékeken néha egy zöld ágacskát is használnak jelvényként.

8. A bizalmi férfiak részére kiadott jelvényeket s azok számát rendszerint az elnök határozza meg. A legtöbbször színes szalag, mely a közigazgatási hatóság pecsétjének lenyomatával van ellátva s a karon viseltetik.

9. Az igazolványok rendszerint névjegy alakú lapocskák, melyek a birtokos nevére vannak kiállítva s a közigazgatási hatóság bélyegzőjének lenyomatával vannak ellátva.

10. Általános tájékoztatásul itt jegyzem még meg, hogy a választási törvény értelmében választó minden 20 évet betöltött honpolgár, ki a választók névjegyzékébe fel van véve s választható minden életének 24. évét betöltött választó. H. Gy.

A legjobb órák,

legszilárdabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, nagy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden,
javítások 5 évi jótállás mellett,
Arjegyzék ingyen!

A gyár külseje a robbanás után.

A kaszárnya udvarára, ötszáz lépésnyire röpitett kazán-rész.

A szegedi gyufagyári szerencsétlenség.

ÉRDEKES- NYOMOZÁSOK.

A körözött apa.

Irta: Máthé Mildós törzsőrmester.

Korbely, iszákos ember volt néhai D. Simon Mátyás napazamos, míg élt mindig. S ha bepálinkázva hazatért, ütötte, verte feleségét, azt a szegény jóra való, dolgozó asszonyt, a ki éjjelt nappalt egygyé téve dolgozott, futott, fáradt csakhogy kicsinyeinek a napi betevő falatot megkereshesse s azokat úgy ahogy rubázhassa, mert az apa — úgyszólván — egyetlen fillért se adott erre a célra. Sőt igen sokszor a felesége keresményéből is részt követelt, ha a maga keresményét elitta.

Az asszony azonban rendesen megtagadta e követelés teljesítését s ebből támadtak azok a szomszédoknak is feltűnő veszekedések, a melyek úgy az asszonyt, mint később már a felöltött gyerekeket is elkeserítették és előidéztek azt, hogy a 45 éves, nagy családú Simon Mátyás sehol sem maradhatott hosszabb ideig, mert akár convenciós cselédnek, akár dohányos kertésznek szegődött is el, korbelysége, részegeskedése és különösen családjával való örökös veszekedése miatt, hamarosan utilaput kötöttek a talpára.

Ilyenkor aztán hol egyik, hol másik sógoránál huzódott meg addig, míg valahol, a hol még nem ismerték, lakást és foglalkozást kapott.

Igy került 1908. év tavaszán sógorához: Hefner Pál albertirszai tanyai lakoshoz.

Ekkor már Mihály nevű fia, 19 éves, legényember volt. Ez és a sógor egy darabig folyton magukkal viték munkára Simont és megakadályozták a részegeskedésben. Ha azonban rájött a szenvedély, megszökött tőlük is, odacsavargott 2—3 napig; ha a pénze elfogyott, beitta a rubáját, így eg párszor minden felesőrhoz nélkül került bázá.

Egyszer aztán, 1908. évi május 11-én úgy eltűnt, hogy hosszabb ideig haza nem kerülvén, családja és rokonai az előjáróságnál is bejelentették eltűnését, körözötték is, de mindhiába volt. Sem ő nem adott hírt magáról, sem mások nem tudtak róla semmit.

Majdnem másfél év múlva a nevezett eltűnése után, 1909. évi augusztus hó 20-án, Gebler Ferenc zeglédberzezi kántortanító azzal a különös panasszal jelent meg Berezenen a községi előjáróságnál, hogy az ő tanyai istállóját vizsgálta meg, mert sem az ő, sem a más lovak nem maradnak meg benne, szétépik a kötőféket, akár éjjel, akár nappal, ha oda bekötik és sem az abrakot, sem a takarmányt meg nem eszik ott.

Bár ez a panasz igen különösen, sőt habonásan bangzott és a panaszos az említett jelenségeknek semmi alapos vagy hozzátvetőlegese okát nem tudta adni, az

előjáróság mégis jegyzőkönyvbe vette és mivel a tanya, a hol a megbabonázott istálló volt, az irszai batárba esett, a kért megvizsgálás végrebajtása czéljából az irszai előjárósághoz tették át, ez pedig kiadta az irszai csendőrsparancsnokságnak azzal a felkéréssel, hogy az eset valószínűleg összefüggésben áll a D. Simon Mátyás előző évi eltűnésével, tehát ejtsék meg benne a nyomozást.

Ormai József cz. őrmester volt ez időben az irszai őrs parancsnoka. Tudomása volt a D. Simon Mátyás eltűnéséről is. A panasz vétele után az a gyanuja támadt, hogy D. Simon Mátyást családjával és rokonai valamiképen elpusztították és holtestét az istállóban ásták el s bizonyosan a hullaszag vadítja meg a lovakat.

Szolgálatba indult tehát egyik csendőrével és a tanyán lakó Hefner Pált és nejét kikérdezte a különös panaszra nézve, de ezek sem a panaszlott esetről, sem sógoruk mikénti eltűnéséről nem tudtak semmit.

Ezután ásatásokat rendezett az őrmester az istállóban, de bárhol is kezdték azt meg, mindenütt teljesen eleven földre találtak és semmi olyan jelre, puba, laza talajra nem akadtak, a mi a gyanút csak legkevésbé is igazolta volna. Ennélfogva nevetéséges babonaságnak minősítvén a tanító panaszát, a további nyomozással is felhagytak és az előjárósággal közölte az őrmester a nyomozás eredménytelenségét.

Ez az eset azonban továbbra is szóbeszéd tárgyát képezte a községben s így jutott tudomására Erdélyi István cz. őrsvezetőnek, a ki 1909. év őszén, mint ideiglenes őrsparancsnok került az irszai őrsre.

Erdélyi cz. őrsvezető utána járván a dolognak, megtudta, hogy az előbb említett nyomozás utáni napon Hefner Pálné egy táviratot akart feladni egyik Bars megyében lakó rokonuk részére, a melyben figyelmeztetni kívánta azokat, hogy Simon Mátyást a csendőrök keresik, ők itt gyanu alá kerültek, tehát ha azokat is kérdeznék, ne tudjanak semmit.

A távirat azonban két koronába került volna és ezt sokalták. Másrészt pedig értesülvén a nyomozás beszüntetéséről, feleslegesnek találták a táviratot feladni s így egyszerűen megsemmisítették.

Ennek alapján és mert a lakosság körében erősen tartotta magát az az általános vélekedés, hogy Simon Mátyás az istállóban van elrejtve, Erdélyi cz. őrsvezető 1909. évi október hó 15-én K. Nagy Mihály csendőrrrel az eset nyomozására indult.

Elsősorban is megakarta próbálni, van-e valami alapja a tanító panaszának.

Lovaikat bekötötték a megbabonázottnak hiresztelt istállóba, zabot, szénát adtak elébök és — csodák-csodája — a lovak a legnyugodtabban fogyasztottak el mindent, sőt szépen le is heveredtek a jój megalmozott, hűvös istállóban.

Erdélyi őrsvezető mindjárt rájött, hogy az istálló nincs megbabonázva, nincs ott elásva semmiféle bulla és a tanítónak az egész hireszteléssel csak az volt a ozólja, hogy a hatóság figyelmét felkeltse a D. Simon Mátyás eltűnésének titokzatosságára és ama gyanuját, hogy az eltűntet bozzátartozói pusztították el, a rágalmazás vádjá alá keveredés nélkül, felszínre hozza és tarthassa.

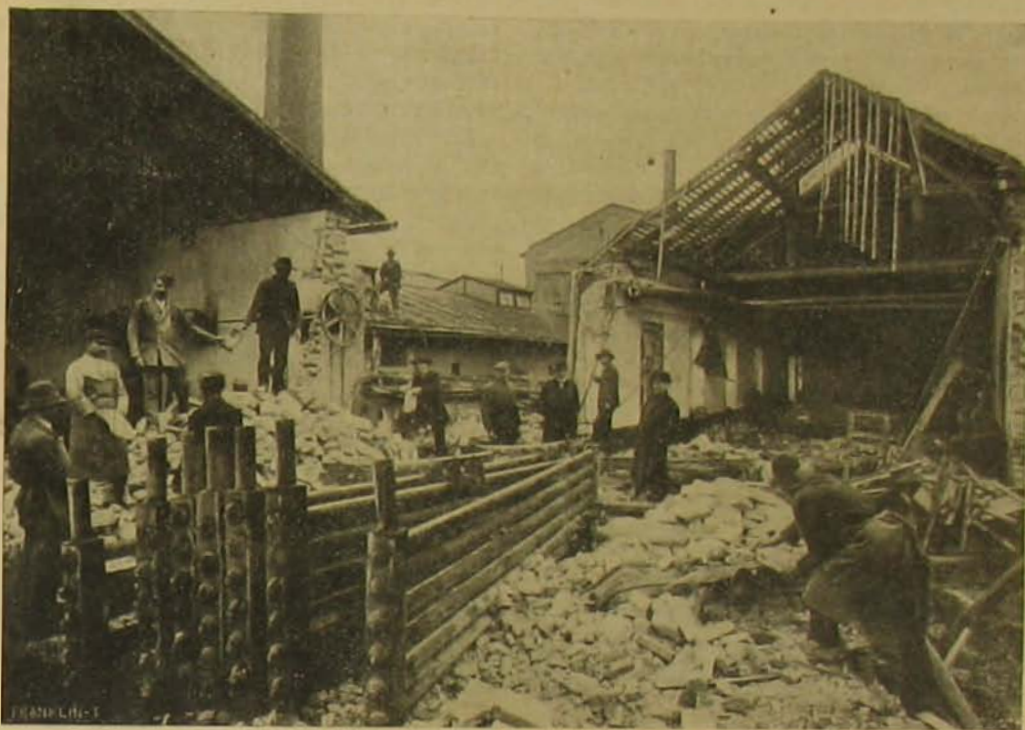
Erdélyi őrsvezető a tapasztaltak alapján, a nem zörög a baraszt, ha a szél nem fujja, közmondás jelentőségét tartván szem előtt, tovább folytatta a nyomo-

Ha fáj a feje

ne télovázzék, hanem
használgjon azonnal

Berevás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti Berevás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál igy. postai szállítással.

A gyár azon része, a hol a robbanás történt.

Egy közeli ház, melynek födelét átszakította a belesett kazán-rész.

A szegedi gyufagyári szerencsétlenség.

zaát, kikérdezte az eltűnt nejét, sógorát és ennek nejét és mikor ezek azt állították, hogy 1908. évi májua hó 11-én Simon Mátyás ittas állapotban, palinkás üveggel a kezében azzal a kijelentéssel távozott el tőlük, hogy többé feljök se jön a hogy ezt tanukkal is igazolni tudják, felhívta őket, hogy nevezzék meg tanukat. De bizony nem tudtak egyetlen tanut se állítani.

Ellenben Erdélyi őrsvezető az említett napon, a tanya melletti szőlőkben dolgozott egyének Kikérdezése során megállapította, hogy D. Simon Mátyás, bár kissé ittas állapotban, május 11-én délig fiával és sógorával szintén a szőlőben dolgozott, de már délután, sem pedig attól kezdve többé nem látták sem a tanyában, sem onnan eltározni. Pedig, ha csakugyan eltározott volna, nem ment volna el tőlük köszönés nélkül, sem anélkül, hogy észre ne vették volna.

Ezek alapján még erősebb lett az őrsvezető gyanuja és Hefner Pált és az eltűnt nejét őrizet alá vette, mert bizonyosnak látszott előtte, hogy Hefner és az eltűnt legényfia — aki ekkor ismeretlen helyen dolgozott — a tettesek, a nő pedig tud róla. Az is bizonyosnak látszott, hogy a hullát a tanya közelében ásbatták el valahol, mert az 1908. év tavaszán a tanyát körülvevő nyárfa-erdőt kiirtották s az itteni ásások után visszamaradt laza földben éppen alkalmas helyre találhattak.

Nagyon bizonytalan volt ugyan, hogy a hulla helyét hamarosan vagy egyáltalán megtalálják e, a gyanúsítottak pedig konokul tagadtak, mindezek dacára bozzáfogott az őrsvezető és hol ő a csendőrével, hol a gyanúsított Hefnerrel, a szőlőültetéshez használt vasfuróval keresgették a tanya körüli írtásban azt a helyet, a hol a fák kiásásánál még mélyebben is laza földre, illetve talajra találhatnának.

Fárasztó munka volt ez és másfél nap alatt hólyagok keletkeztek mind a kettőjük tenyerén, de az őrsvezető még sem adta fel abbéli reményét, hogy a hullát előbb-utóbb megtalálják és pedig ott a tanya környékén.

A második nap délutánján csakugyan öröndetes fordulat állott be a kutatásban.

A tanya északi sarkától ugyanis mintegy 25–30 lépésnyire földbe dugván az őrsvezető a furót, igen mélyen laza talajra talált.

— No! itt van a hulla, Hefner! — szólott a csendőre által ott őrizett gyanúsítottához.

— Hát ott van a kérem, valahol! — felelt rá megtörtén a gyanúsított, — nem tudom ugyan határozottan megjelölni a helyet, de ezen a tájon kell neki lenni és bevallom, hogy én és a fia fojtottuk meg Simont és éjnek idején ide ástak el — folytatta tovább.

Rögtön a kezébe adta az ásót nevezettnek és ásatta vele a földet. De nem jó helyen kezdték meg az ásást. Már két méterre is lebaladtak, közbe mind a hárman, sőt még egy segítségül jött polgári egyén is kifáradtak, eredmény még se volt, pedig Hefner bat rozottan állította, hogy ott kell a sógor-nak lenni. Újból az őrsvezető fogott hozzá a furóval a gödör oldalát furkálva, az egyik sarokban oldalra baladó laza földre talált. E miatt azonban újból felülről kellett kezdeni az ásást a körülbelül 3–4 négyzetméternyi területen folytatták lefelé a már teljesen este lett, mikor az ülőbelyzetben eltemetett hullát megtalálták, a melynek már csak a csontjai, a cipője s egy-két szétmállóban levő rubadarabja, a pipája és a palinkás üvege — egy kevés

palinkával — volt meg. De ezeket már csak a következő napon, mikor távirati jelentésre a pestvidéki kir. ügyész és a törvényszéki vizagálóbíró a helyszínére kiérkeztek, szedték ki részletesen; egész éjjel pedig úgy őrizték felváltva a még földburokban hagyott holttettrészeket, nehogy valaki szétrombolja a leletet s ezzel akadályt gordíthessen a bírói vizsgálat elé.

Akkor éjjel vallott volna már az eltűnt neje, a Hefner neje és anyosa is, mind jelentkeztek, de a bizalmi egyén a távirattal elküldetvén, az őrsvezető nem fogadta el a beismerő vallomását, így aztán másnap ott a helyszínen, az előkerült hullarészek mellett tettek a vizagálóbíró előtt beismerő vallomást mindannyian. Egy azonban, a Simon legényfia, ki az apja megfojtásában résztvett, hiányzott és ismeretlen tartózkodása miatt, vagy mint híresztelték, Amerikába kiment, máig se került elő.

Igy derült ki egy súlyos büntett, a sokak által nevésegesnek talált babonás panasz nyomán megindított de aztán Erdélyi őrsvezető által helyes irányba terelt és alapos következtetések mellett, lelkiismeretes és ernyedetlen kitartással vezetett nyomozás során; a melyért a kir. ügyész és vizagálóbíró ott a helyszínen legmelegebb elismerésük nyilvánítása mellett gratuláltak neki — mint mondták — eme, a földből kikapart szép eredményhez.

A tűzoltóságról.

Blaasnek Hugó fővárosi tűzoltótiszt legutóbbi külföldi tanulmányútján huzamosabb ideig tartózkodott New-Yorkban is, hogy az ottani tűzrendészeti és tűzvédelmi viszonyokat tanulmányozza. Útjáról értékes és gazdag tapasztalatokkal tért haza. Blaasnek a világ legnagyobb és pompás berendezésű tűzoltóságáról, a new-yorkiról, a következőket mondotta egy lapudósítónak:

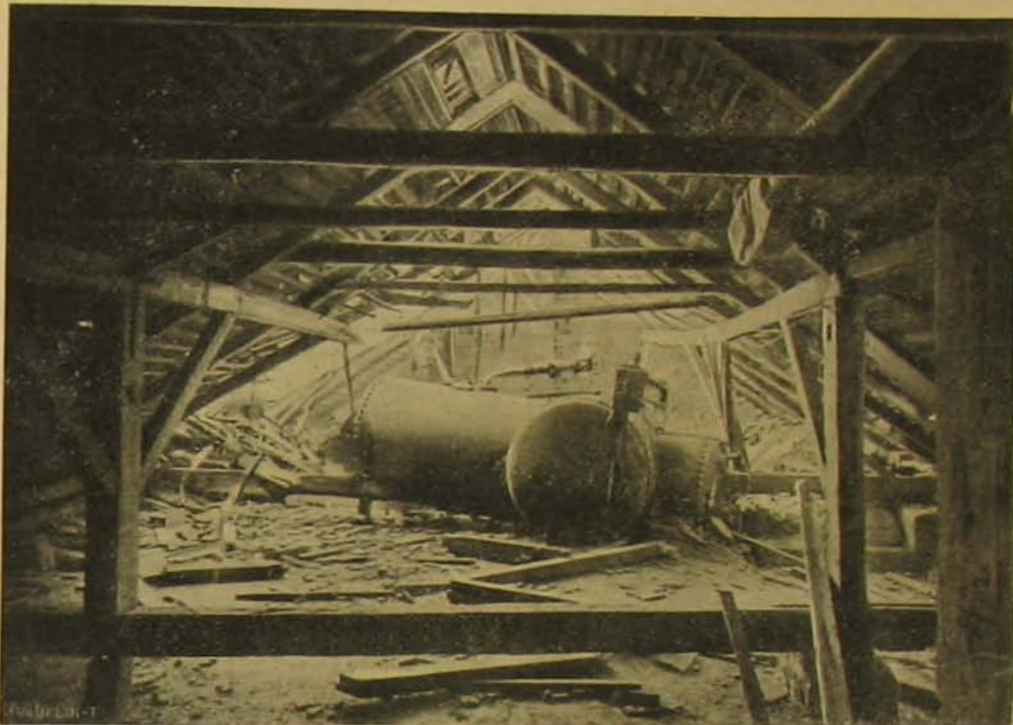
— Tanulmányutam utolsó állomása volt Now-York. Sokat vártam az amerikai metropolistól, de a mit láttam, az messze felülmúlta minden várakozásomat. Sokat ballottam már az ottani tűzvédelemről, de azok meg sem közelítették a valót, mert olyan nagyarányú, olyan praktikus berendezésű intézményről a mi viszonyaink között fogalmat sem lehet alkotni. New-Yorkba érkeztemkor az első utam a lordmayorhoz, a polgármesterhez vitt, hogy engedélyt kapjak tőle a város tűzvédelmének tanulmányozására. Nagyon szívesen fogadott.

— Rendkívül örvendek, — mondotta — hogy végre

A magyar királyi csendőrség szíves figyelmébe!

Minden csendőr, ki órát, ékszer, gramofont vagy bármily más czikket akar vásárolni, nálam következők beszerzési: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 5—6 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 9—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség szerint: Az óráknál 10 évi jóállás, felülten tisztességes kiszolgálás. — 1 gramofon kitűnő kivitelű, 20 darabbal (10 nagy dupla lemezzel, 100 távol), portómentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szívesen hához jövök, miután évi bérletem van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műóras és műötvös
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

A házfödölen át a padlásra esett harmincz mázsás kazán-rész.

A robbanásnál elpusztult nyolcz munkás holttestének beszentelése.

A szegedi gyufagyári szerencsétlenség.

olyan magyar emberrel találkoztam, a ki önszántából jött ide. Lássá, én és egyáltalában minden honfitársam nagyon sokra becsülik a magyarokat. Dolgos és rokon-szerető nép. De bocsánson meg. Magyarországból annyi görbe utakon járó, kétes ember jön hozzánk, hogy akaratlanul is valami tartózkodást és idegenkedést érzünk minden magyar emberrel szemben.

Rendkívül készségesen adott ajánlólevelet és mindent a legnagyobb előzékenységgel fogadtak.

A viszonyok Amerikában általában véve cseppet sem jobbák, mint nálunk. Ott sem szórják a pénzt, néhez munkával kell kiérdemelni, de odakinn mindenki dolgozik is. A lakás és az élelem aránylag sokkal olcsóbb, mint nálunk, de viszont az ipari cikkek és szükségletek borzasztóan drágák. Egy munkás ember, igaz, hogy naponként egy dollár és húsz cent átlagot keres, a mi a mi pénzünk szerint hat koronának felel meg, de hát nem a mi, hanem az amerikai viszonyok szerint fizet. Ebből nagyon gyűjthet valaki pénzt, ha csak a legszükségesebbekre költ, de vajjon ha a munkások nálunk is csak ép a szükségesre költenek, nem tehetnek-e félre szép summa pénzt? Annyival rosszabbak a munkáviszonyok, hogy az ottani vállalatok nem ismerik a könyörületet, rideg, szívtelen üzletek, a melyek, ha munka nincs, nem is tartják az embereiket. Sok magyar kivándorolttal beszélgettem, a kik fásultan, csalódottan mondogatták:

— Ottben is kerestem volna ennyit és csak kellett volna dolgoznom.

Tűzbiztonsági tekintetben sokkal rosszabbak ott a viszonyok, mint nálunk. A város felépítésénél tűzvédelmi berendezkedésre figyelemmel nem voltak. Kívéve a déli alsó városrészt, a XIV-ik kerülettől kezdve az avenuek szabályosan, párhuzamban futnak. A házak nagyrészt egyformák, majd mind vörös téglából épültek és lapos tetejük. Általában három típus van közöttük. Családi házak, alacsony, kis villák. Többemeletes bérházak. Végül a szegényebb néposztály számára alakatlan bérkaszárnyak. Noha az építkezést és a tűzrendészeti szabályok újabbán igen szigorúak, mégis ritkán tartják be őket és ennek nagyrészt az az oka, hogy Amerikában állandó hivatalnok nincs, folyton változnak az emberek.

Érdekes azonban, hogy a mit a hatóságok elmulasztanak, azt helyrehozzák a biztosító társaságok. Az építkezési és tűzrendészeti szabályok betartását ezek szorgalmazzák. Csak olyan házakat biztosítanak, a melyek a legmesszebbmenően megfelelnek a szabályok követeléseinek. Tűzbiztosak a lépcsők, a tetők, az emeletek el vannak szigetelve egymástól. A régi házakon, a hol a vasvázas lépcsőket már nem lehetett alkalmazni, a ház külsején építettek vaslépcsőt — a betörők nagy öröme. Az ipartelepek, gyárak és áruházak tűzvédelmi berendezkedése igazán meglepő. Nem elég, hogy a ház külső részén számtalan vaslépcső vezet le, hanem a belső udvarokra az emeletekről vastag drótköteleket vezetnek.

Tűz esetén ezeken is lehet menekülni. Az ablakok felett záporkészülék van, a mely valóságos zuhatagban mossa végig falait, ha tűz üt ki. A vízvezeték elég jó, mindenütt földfeletti hidrások vannak, de ezenkívül minden nagyobb nyilvános helynek megvan a maga nagy nyomású víztornya is, a mely nemcsak a

tömlöket tudja táplálni tűz esetén, hanem meleg és hideg vízzel látja el állandóan a lakásokat.

Hanem New-York tűzoltósága a világ első intézménye. A felvételi vizsgán átesett újonczokat harmincznapos kurzuson képezik ki, a mikor elméleti és gyakorlati kiképzést nyernek. Ha hely van, akkor az újoncz, a kit többszörös orvosi vizsgálatnak vetettek alá, negyedik osztályú tűzoltó lesz és automatikus előmenettel négy év múlva első osztályú tűzoltóvá válik. Az ilyenek hat hónapi szolgálat múlva vizsga letétele után gépezetek lehetnek, vagy egy esztendő után a hadnagyi vizsgára jelentkezhetnek.

A new-yorki tűzoltóságnak 3800 embere van. Ebben a segédazimélyzet is benne van, a lelkész, az orvosok, a mérnökök, a gépirók, gyorsírók, állatorvosok és a többi hivatali tisztviselők. Nálunk a tűzoltóság 431 emberből áll, hat tiszt és egy hivatalnok szolgálja. Mennyivel kisebb és rosszabbul szervezett testület! Igaz, hogy New-Yorknak négy millió lakosa van, de Budapest is a kilenczszáz ezer körül jár, az arányok szerint tehát a mi fővárosunk tűzvédelmi tekintetben elmaradt. Nekünk tíz órásgünk van, New-Yorknak 258 órásgé. Még pedig 18.3 gőzfecskendő, 75 létrás órség.

Van azonban hét oltóhajója.

A rubázatuk egyszerű kék, hosszú kabát és bádoggalap. A legényseg otthon ingben és nadrágban tartózkodik. Kabátja és kalapja a szerkocsin van. Ott öltözik fel, útközben. A tűzjelzés nem telefon, hanem a majdnem minden utcasarokon felállított készülék (Fire box) útján történik, a mely a központtal közli a jelet. Harang kongatja ki a tűzjelző számát, ugyanezt egy gép leírja és egy táblán láthatóvá lesz. A központ azonnal az összes órségekkel tudatja szintén automatikusan a dolgot és az érdekelte órségek kivonulnak. Egy pillanat alatt befogják a három három lovat a nehéz szerkocsikba és vágtatva rohannak a jelzés helyére. Útközben nem kürtölnek, hanem harangoznak. Az amerikai közönség aránytalanul figyelmesebben viselkedik a tűzoltókkal szemben, mint a miénk. Az utcákon, ha a tűzoltók harangját hallják, minden forgalom megszűnik. Az úttest egészen szabad lesz és a tűz helyén egyetlen rendőr elég ahhoz, hogy a rendet fenntartsa. Szeretik a newyorkiak a tűzoltókat és „füstevő” cat smoke, vagy „szalamander” regular szalamanders névvel becézik. Annál jobban utálja a newyorki nép a biztosító társaság embereit, a „rongyosokat” vagy „vörösöket”, a kik azonnal megjelennek minden tűz helyén ugyanúgy kocsikon, mint a tűzoltók és a behiztosított dolgokat igyekeznek megmenteni.

A tűzoltóság felszerelése a létrákon kívül igazán tökéletes. Villanyos vizszórók, úgynevezett „water tower”-eik vannak, az utóbbiak rettenetes víztömeget tudnak az égő házakra lövelni. Hét oltóhajó áll a rendelkezésükre. Közöttük a legtökéletesebb a The New-Yorker, a mely 32 sugárral dolgozik és közte 8 cső egyenként egy percz alatt 58,000 liter vizet tud lövelni 200 méter távolságra a mi rengeteg szám.

A mikor én kinn voltam, abban az évben 8729 tűz volt New-Yorkban. Érdekes, hogy a 18-ik órásgét 969-szer riasztották és 464 tűznél dolgozott.

New-York majdnem kilencz és fél millió dollárt költ a tűzvédelemre, ennek a negyedrészt is mikor fogja elbírni Budapest?

Merkur kerékpár

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gumikból 20% áron. — Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

kerékpár és varrógép nagyraktár **SZEGED.**

KÉPEINKHEZ.

A szegedi gyufagyári szerencsétlenség.

Rettenetes kazánrobbanás történt a szegedi Pálfi Lipót és neje-féle gyújtógyárban mult hó 19-ikén dél előtt egynegyed kilencz óra tájban, a mely nemcsak a gyártnalajdonosnak okozott óriási kárt, hanem e mellett az alkalmazott munkásokra is rendkívüli szerencsétlenséggel végződött, a mennyiben közülök 8 azonnal szörnyet halt, 19 pedig megsebesült s közülük többen életveszélyesen. A robbanás félelmetes hangja megrémítette az egész város lakosságát s csakhamar siró, jajveszékélő csoportok rohantak a borzalmas eset színhelyére. Elsőknek a nem messze levő utász laktanyából utászok érkeztek oda. De ezek is csak roppant nagy óvatossággal foghattak a mentési munkálatokhoz, mert az alapjában megrendült és több helyen beomlott épületek között rendkívül veszélyes volt a tartózkodás. A robbanás, melyet állítólag egy bibás kazánál beállott magas gőznyomás idézett elő, nemcsak a gyárban, hanem a közeli épületekben is kárt okozott. A közeli udvarokban mindenfelé fagerendák darabjai, tégladarabok és vastörmelékek hevernek. Ott hever egyik udvarban a felrobbant kazán súlyos darabja is. Csakhamar ezrével lepte el a közönség a katasztrófa színhelyét, úgy hogy a rendőrség és katonaság csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta fentartani a rendet. Egymást érték a szivettépő jelenetek, mikor az alkalmazottak borzalmasan megcsomokított hullái és a súlyosan sérültek előkerültek a romok alól. A képek, melyeket a jelen számunkban olvasóinknak bemutatunk, a robbanás okozta pusztulás egyes részéről valók.

HIREK.

Fegyverhasználatok. E. Nagy Dávid kiskunfélegyházi őrsbeli csendőr, cz. őrsvezető, április 25-én éjjel 2 órakor Kiskunfélegyházán szolgálaton kívül az őt megtámadó ifj. Bakos Sándor ottani korcsmáros ellen annak könnyű sérülésével végződő kardfegyvert basznált. Szabó János csendőr, cz. őrsvezető ugyancsak április 25-ikén az ungyejei Sóbát községben Vulsinszki Vaszily ottani lakos ellen kardot használt és azt életveszélyesen megsebesítette.

Kérelmek. A vas megyei Szentgotthárdon állomászó Hegedüs Antal csendőr kéri Horváth Vendel lovas csendőr, cz. őrsvezetőt és Böcskei Imre csendőrt, a máramaros megyei Terebesfejérpatakon állomászó Mikhel János csendőr pedig az 1909 november 24 ikén Kússán vele együtt vizgázott Ungvári János és Szász Mihály csendőröket, hogy czimüket vele tudassák.

KÜLÖNFÉLÉK.

Furcsa pörök. Egy francia tudós nebhány különös pörrel emlékezik meg: 1386-ban egy disznó összemarczangolta egy gyermek arcát. Erre a bűnös disznót törvény elé állították és annak rendje-módja szerint halálra ítélték. A bóhér óriási néptömeg jelenletében előbb összeroncsolta a disznó orrát, melynek helyére

emberi álarcot tett, azután a bátsó lábánál fogva föl akasztotta. A kivégzett disznó férőruhába volt öltöztetve: bátsó lábára nadrágot, az elülsőkre fehérek keztyűt buztak, a hátán pedig kabát volt. Az érdekes eseményt a falais-i községbáza egyik freskója örökítette meg az utókor számára. A kép azt a jelenetet ábrázolja, a mint a bóhér magas faállványon az oldalt méltóságosan álló bíró felügyelete alatt épen a hurkot teszi a disznó nyakára. Az emelvény előtt lovon másik bíró ül, mögötte pedig belátbatatlan embertömeg tolong, hogy az érdekes látványt élvezhesse.

Igen gyakran megesett, hogy bölcsőben fekvő gyermeket marczangolt össze a malacz, a mi bizony a parasztnép hanyag felügyelete miatt manap is megtörténik. Ha a disznót följelentették, ez esetben a bíróság egészen a XVIII. század derekáiig rendes eljárást indított a tettes ellen. Nem egyszer megesett, hogy ilyenkor az egész falukát, a melyhez a delikvens tartozott, halálra ítélték. A disznón kívül főképp a bika volt az állat, mely többször merényletet követett el az emberi élet ellen; az ilyen bűnöst szintén halálra ítélték és a tett színhelyen föl akasztották. 1389-ben egy lovat ítélték halálra gyilkosság miatt, 1467-ben pedig egy macskát ért hasonló sors, a miért egy tizenegy hónapos gyermeket megfojtott. Gyakran boszorkányság miatt került bóhérkézre állat. Bázalben például 1474-ben halálra ítélték egy kakast, a melyet azzal vádoltak, hogy az ördöggel czimborált és tojást tojt. A kakast a tojással együtt nyílt piacon elégették. Még Voltaire is tud egy lóról, melyet azért ítélték halálra, mert mindenféle boszorkánysághoz értett.

A legérdekesebb ezekben a pörökben az, hogy az eljárás teljesen a törvényes kellékeknek megfelelően ment végbe, mintha csak emberről lett volna szó. Az 1499-ik évből fönmaradtak egy gyilkossággal vádolt disznó pörének aktái, melyekből kitűnik, hogy az elítélt állatnak még a halálos ítéletet is fölolvasta a bíró, mielőtt a vesztőhelyre vitték. Maga a kivégzés is ugyanolyan szabályok szerint történt, mint a hogy az emberi elítélteket kivégezték. Az állatot kocsin vitték ki a vesztőhelyre s a koci két oldalán törvényszéki szolgák haladtak. A kötél által kivégzett állat búsa tisztátalan volt, minélfogva nem volt szabad élelmiszert eladni, ez pedig érzékeny vesztőség volt a tulajdonosa nézve, főképp ha egész csordát végeztek ki. Rendesen ott volt a kivégzésnél az állat gazdája és az állat által megölt gyermek atyja is. És épen ebben rejlik az állatpörök praktikus és szimbolikus jelentősége. Az állat kivégzése büntetés volt a gazdájára nézve s egyúttal intés arra, hogy máskor jobban vigyázzon az állataira; az atyát pedig, a ki kénytelen volt az emelvényen, a bóhér mellett helyet foglalni, a nép gúnnya figyelmeztette arra, hogy ezentúl ne tegye ki gyermekeit könnyelműen a halálnak.

Kbina hadereje. A japánok győzelme az oroszok fölött úgy látszik Kbina lakosságát is fölírta évezredes álmából, mely most összes intézményeinek a művelt nyugatból hasonló átalakításán dolgozik lázas tevékenységgel. Legújabbban fegyveres hatalmára került a sor, a melynek kiépítése rohamos léptekkel halad előre. Így 1913-ig másfélmillió embert akarnak katonákká kiképzetten zászló alá állítani. Már eddigelé tizenegy teljes létszámon levő és hét kereten levő gyaloghadosztályt állítottak föl. E csapatok nagyobb része a

 INGYEN
GRAMOFON

lemezvásárlás ellenében! Mindazoknak, kik nálunk dupla nagy elsőrendű gyémántnyú lemezeket vásárolnak a 4 koronás, azoknak teljesen ingyen adunk gramofont 3-féle nagyságban. **Ne vegyünk részletfizetésre** öt-hatszoros áron, mikor készpénzzel sokkal olcsóbban vásárolhatunk. Mi egy általános lemezvásárló közönséget toborozunk össze s így a gép árát idővel a lemez utánrendelésekkel hozzuk be. Ez magyarázza meg az okát feletti ama rendszerek. **Ingyen küldünk aronnal** 10 drb lemezvételről a 4 K egy 80 K-as gépet, 15 drb lemezvételről a 4 K egy 130 K-as gépet, 20 drb lemezvételről a 4 K egy 160 K-as gépet. A lemezek csoportosítása a lego. gondtal történik. Szétküldés utánv. **Szent László Intézet** Budapest, 33. Veres Pálné-u. 10.

Pekingben székelő katonai főparancsnokság alá van rendelve. A fegyvergyakorlatok is sikerültek a csapatok minden irányban megfeleltek. A tisztikar egységes szervezése érdekében tisztképző iskolákat állítottak föl európai mintára. A vasuti bálózatot is kiéptítik, hogy vele minden irányban rövid idő alatt és könnyen legyenek szállíthatók a csapatok mozgósítás esetén. A hadi-tengerészet fejlesztése is előre halad. Eddigelé állítólag már három páncélos csatahajó, több gyorsjáratú naszádot és torpedó naszádosztályt bocsájtottak vízre. A közel jövőben pedig négy csatahajó, nyolcz-tíz kisebb páncélos hajó és több torpedó-naszádosztály kerül építés alá. Emellett a nagyobb folyamok torkolatainál erősségeket építettek az ország helsejébe esetleg betörni szándékozó ellenség föltartóztatására, több helyen pedig hadikikötőket létesítettek.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem állható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek, szolgálattal kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrehozhatóságával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen. Így a felesleges kérdézközlőknek eleje vétessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Csalás Lajos cz. őrnagyvezető. Jelenlegi állomáshelyét a szerkesztőséggel közölje.

F. őrn. Borsos. Összes kérdései szolgálati ügyek.

1848. 1. A kihágás elbírálásánál a nyúl kora mellékes. 2. Kérdése még korai.

L. J. őrn. Helyesen fogja fel a dolgot.

K. M. őrn. Bogács. 1. A sorozás alkalmával adja elő kérelmét; iskolai képzettségét tanúsító bizonyítványát ott mutatassa elő. A sorozó bizottság elnöke majd intézkedik. 2. Igen. 3. Bármily jobb könyvkereskedésben. 4. Igen.

700. Szolgálati ügy.

F. őrn. Brassó. Ha az egyiket követi is el, már veszélyes gonoszterv. — Másik kérdésére később.

Tudnivaló. Kérelmét szolgálati napon előadhajta.

L. F. csendőr Törökkanizsa. Igen.

18. Előfordul, de nem szabályszerű eljárás; a mennyiben az illető uzenetköltségre használná fel a önnök erről biztos tudomása van, tegye meg kötelességszerűen feljelentést.

19. A nyugdíjpótló javára küldött összegek lapunk egyik legközelebbi számában nyugtázva lesznek.

J. F. cz. Két évi szoldjának és szolgálati pótdíjának megfelelő végkielégítése van igénye. Ha legfelsőbb kegyelem útján megszakított szolgálati ideje beszámíttatik, akkor természetesen nyugdíj utalványoztatik.

K. J. őrn. Husztácfalva. 1. Mert a múlt évben közölve volt azóta nem változott. 2. Kérdése még korai.

Őrnagyvezető. Nem.

M. J. Forduljon kérelmével közvetlenül illetékes helyre.

Érdeklődő. Ily ügyekben előre határozott felvilágosítást adni nem lehet. Az újabb időkben követett gyakorlatból követ-

keztetve nem lehetetlen, hogy előbbeni szolgálati ideje legfelsőbb kegyelem útján beszámíttassék.

B. M. Zalatna. 1. Sorsjegyeire később. 2. Téved. Vonatkozó miniszteri rendelet sem nyugdíjat, sem végkielégítést nem említ. Ez időszert nem számíttatik be. — 3. Kérdése még korai.

T. J. Milyen peres ügyeket ért? Sorolja föl őket, majd akkor kap választ.

Végvár. 1. A kerületi parancsnokság majd előlépteti, ha itt lesz az ideje. 2. Csak három havi végkielégítést kaphat.

D. tanuló. Előbb az elemiről kell bizonyítványt beszerezni.

K. J. csendőr. Szolgálati ügy.

Priszlóptetői őrs. Szolgálati ügy.

FEJTŐ RÖK.

Képtalány.

Számtalány.

- 1, 2, 3. Vízben él.
- 8, 7, 9. A nap tezei.
- 4, 5, 13. A vadász szokása.
- 9, 10, 11. A kártya egyik színe.
12. 4. Mérőeszköz.
6. Másalhangzó.
- 1-13. Égi test.

Betűtalány.

nnnn S Kató.

Megfejtési határidő: 1910 május 16.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegy lesz kiosorolva.

Lapunk folyó évi 16. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: •Nyilvános könyvtárak a lélek melegező szobái. — Minusztalány: •Széchenyi István. — Betűtalány: •Számozott helyek.

Helyesen megfejtették: Panajott Gusztáv zászlós Pozsony, Deáky Jörn. és Bruder cz. őrn. Jászapátin, Gyarmati Elek csendőr Kurd.

A kiosorolt Erzsébet királyné sanatorium-sorsjegyet Gyarmati Elek esemlőrnék Kurtra elküldöttük.

CSUZ, KÖSZVÉNY, REUMA, ideges fejfájás, hűlés, idegbaj, mindennemű esonbtálatmak ellen kiténő hatásúak bizonyult szer

AZ ERŐSÍTETT CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS

Ezrekre menő hálaíratok bizonyítják, hogy mily kiténő hatása van. Valódi csak orsám kapható. Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség beküldése után vagy utánvétellel küldve

Szenthe Lajos gyógyszer. Budapest, Damjanich-utca 2.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ó császári és apostoli királyi Felsége folyó évi április hó 25-én, Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával 1910. évi május hó 1-vel legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

A m. kir. csendőrség állományában:

ezredessé:

Oláh Ödön alezredest, a belügyministerium V-b. osztályának vezetőjét (rang 1910. június 27.);

alezredessé:

1910. május 1-ei ranggal:

Körner Károly őrnagyot, a bonvédelmi ministerium 16. osztályának vezetőjét.

Századosá:

1910. május 1-ei ranggal:

verbói Szluba Imre főbadnagyot, (1. rangszám) a III. sz. csendőrkerület állományában;

főhadnagygyá:

1910. május 1-ei ranggal:

Kosztka Ágoston hadnagyot, (1. rangszám) az V. számú csendőrkerület állományában.

hadnagyokká:

1910. május 1-ei ranggal:

a következő zászlósokat:

Fliesz Györgyöt, (1. rangszám) az I. és

Rutkovszki Győzöt, (2. rangszám) a III. számú csendőrkerület állományában.

Ó császári és apostoli királyi Felsége folyó évi április hó 18-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Pfeiffer Károly m. kir. I. sz. csendőrkerületbeli századosnak sok évi, kötelességű és igen eredményes szolgálatai elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét legkegyelmesebben adományozni és legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

muzsai és vittnyédi Vittnyédi József m. kir. VII. sz. csendőrkerületbeli, valamint:

Czékus László m. kir. VIII. sz. csendőrkerületbeli főhadnagyoknak igen jó szolgálataik elismerésül a legfelsőbb elismerés kifejezése tudtul adassék.

Ó császári és apostoli királyi Felsége folyó évi április hó 1-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Purgely József m. kir. III. sz. csendőrkerületbeli ezersvezetőnek egy veszélyes fegyveres ellenszegülő üldözése alkalmával tanúsított bátor és elszánt magatartásáért, a 2. osztályú vitézségi ezüst érmet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezettek:

zászlósokká:

1910. évi május hó 1-ével:

Csűrös Gyula a IV., Isóó Jenő az I., Gábor Péter a III., Demetrovics Dezső a VIII., Wagner Béla a VII., Dezső Sándor a IV., Balogh András az I., Azudt István a IV. és Sándor József a III. sz. csendőrkerület állományába tartozó badapródok.

Áthelyezettek:

1910. évi május hó 1-ével:

Buday Gyula, II. sz. csendőrkerületbeli százados, lugosi szárnyparancsnok, a másodtörzstiszti teendők végzésére való egyidejű tartós vezénylés mellett a IV. sz. csendőrkerület törzséhez: Kassára;

Némethy Ferencz, IV. sz. csendőrkerületbeli százados, ungvári szárnyparancsnok, a másodtörzstiszti teendők végzésére való egyidejű tartós vezénylés mellett a VIII. sz. csendőrkerület törzséhez: Debreczenbe;

Pál Lajos, IV. sz. csendőrkerületbeli százados, kassai pótszárnyparancsnok, a másodtörzstiszti teendők végzésére való egyidejű tartós vezénylés mellett a VII. számú csendőrkerület törzséhez: Brassóba;

Borhy Sándor, VIII. számú csendőrkerületbeli — a nagyváradi csendőr továbbképző és altiszti iskolához tanárként beosztott — százados, ezen szolgálati alkalmazása alóli felmentés mellett szárnyparancsnoki minőségben a II. sz. csendőrkerülethez: Lugosra;

Sziz Géza, a III. sz. csendőrkerületnél létszám felett vezetett, a m. kir. belügyministerium V-b. osztályába beosztott százados, létszámfelett való vezetésének megszüntetése mellett szárnyparancsnoki minőségben a VI. számú csendőrkerülethez: Zalaegerszegre;

Proch József, VI. sz. csendőrkerületbeli százados, zalaegerszegi szárnyparancsnok, pótszárnyparancsnoki minőségben a IV. sz. csendőrkerülethez: Kassára;

Bezsilla Kálmán, VI. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, szombathelyi szakaszparancsnok, a szárnyparancsnoki teendőkkel való ideiglenes megbízás mellett IV. sz. csendőrkerülethez: Ungvárra;

Herold Gyula, IV. sz. csendőrfőhadnagy, kémárki szakaszparancsnok, hasonlóságban ugyanazon csendőrkerülethez: Lőcsére;

kétegyházi Kirileszku Gyula, IV. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, lőcsei szakaszparancsnok, hasonlóságban az V. sz. csendőrkerülethez: Komáromba;

Mráz Henrik, VIII. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, nagykarolyi szakaszparancsnok, hasonlóságban a VI. sz. csendőrkerülethez: Szombathelyre;

Valló József, VIII. sz. csendőrkerületbeli badnagy, berettyóújfalui szakaszparancsnok, hasonlóságban, ugyanazon csendőrkerülethez: Nagykárolyba.

Mózer Emil, V. sz. csendőrkerületbeli zászlós, ideig-

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

lonos szakaszparnacsnokai minőségben a IV. sz. esendőrkerülethez: Kósmörkora;

Vetter Ferenc zászlós, a VI. sz. esendőrkerület állományából a IV. sz. esendőrkerület állományába;

Tibanyi Ferenc zászlós, az V. sz. esendőrkerület állományából a VIII. sz. esendőrkerület állományába.

Beosztatik:

1910. évi május 1-ével:

Hanna Gyula, V. sz. esendőrkerületbeli százados, kerületénél létszám felett való vezető mellett fogalmazótiszt minőségben a honvédelmi miniszterium 16. osztályába.

Mihalovits Dezső, a szegedi II. honvédkerületi parancsnokság törzse állományába tartozó százados-hadbíró, a II. sz. esendőrkerületi parancsnoksághoz.

Nyugállományba helyezettek:

1910. május hó 1-ével:

Répászky Péter IV. sz. esendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat napján, mint „rokkant, mindennemű népfőlkölési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Nagybánya.

Okirattal megdicéztettek:

A m. kir. I. sz. esendőrkerületi parancsnokság által:

Jeromos Ignác őrmester, 15 évet meghaladó esendőrkerületi szolgálata ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett eredményes működéséért és őrsparancsnoki minőségben minden irányban tanúsított előnyös magatartásáért.

Pakares Imre ez. őrmester 16 éven felüli esendőrkerületi szolgálata ideje alatt általában, de főleg őrsparancsnoki minőségben egy a közbiztonsági szolgálat terén tanúsított eredményes tevékenységéért, mint alárendeltjeinek kiképzésében és vezetésében kifejtett buzgóságáért.

Kiss Ferencz III. ezimzetes őrmester, Biró József esendőr, Kaló András, Turcsa Lukács, Kóródi Ferencz ez. őrsvezető II. od. altisztek és Orbán János esendőr ez. őrsvezető az 1909. év folyamán a közbiztonsági szolgálatban kifejtett és számos büntett, vétség és kihágási eset kiderítésében nyilvánított rendkívül buzgó és eredményes működéséért.

A m. kir. III. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Vaskó Antal ez. őrsvezető, Kovács Károly II. és Braun Tamás es. ez. őrsvezető, mert az 1909. évi febr. hó 14-én Mezőcsáton özv. Szücs Kiss Lajosné és özv. Ádám Mihályné mezőcsáti lakosok sérelmére elkövetett rablógyilkosság tettesének hosszúság és igen leleményes nyomozás utáni kiderítése és elfogása körül a nyomozást vezető járásparancsnokukat határozottan támogatták és az eredmény biztosításához nagyban hozzájárultak.

Bordás József ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén 13 évet meghaladó esendőrkerületi szolgálata ideje alatt mindenkor lankadatlan szorgalommal teljesített eredményes működéséért, alárendelt legénységének helyes és célirányos befolyásolásáért és óráinak mindenkor jó rendben tartásáért.

Komoróczy Márton ez. őrmester, mert az 1909. évi febr. hó 15-én Bükkzsérc község határában Flekács János röpáshutni lakos sérelmére elkövetett rablógyilkosság tettesét buzgó, leleményes és szakértelemmel eszközölt nyomozás során aránylag rövid idő alatt kiderítette és az igazságszolgáltatásnak átadta.

Cs. Tóth Sándor járásőrmester, mert mint segédoktató előjáró parancsnokát 9 éven át mindig a legnagyobb odaadással, nagy szorgalommal és kitartással teljes meglegedésre támogatta, úgy az altiszti iskolások mint a próbacsendőrök kiképzésénél szép eredményel működött s példás magatartásával alárendeltjeinek és bajtársainak mintaképpel szolgált.

Dutkon Lajos törzsőrmester, mert mint pótszárnysegédmunkás előjáró parancsnokát a legnagyobb szolgálati készséggel, szakértelemmel és odaadással támogatta, minden munkájában lelkiismeretes pontosságot és megbízhatóságot tanúsított, példás magaviselete által alárendeltjeinek és bajtársainak követésre méltó példaképpel szolgált.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képe szerint gyártás útján nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjlanosul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.
könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Uj mintájú Előirányzat a lábbeli szükségletéről valamint megrendelési lap a magán (extra) ruházati cikkekről már raktárunkon
készen vannak és azok kaphatók.